

PROGNOZA**ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO****ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego****dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej****Park im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, położonej w rejonie ulic****Krzemieńskiej i Konstytucyjnej oraz alei Unii Lubelskiej****DYREKTOR PRACOWNI**

mgr inż. arch. Magdalena Talar-Wiśniewska

AUTORZY PROGNOZY

mgr inż. Anna Olaczek-Wołoska

mgr Kamila Pawlak

*Kamila Pawlak**A. Wołoska 11 czerwca 2024 r.*

Łódź, czerwiec 2024

Spis treści

1. Informacje wstępne na temat prognozy	3
2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.....	3
3. Zawartość, główne cele projektu planu i jego powiązania z innymi dokumentami.....	4
4. Analiza istniejącego stanu środowiska, potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego planu.....	16
5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	33
6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	39
7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu, oraz sposoby, w jakich zostały one uwzględnione podczas opracowywania projektu planu.....	42
8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy	47
10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu	53
11. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.....	54
12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	55
13. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.....	55
Materiały źródłowe	60
Obowiązujące akty prawne.....	61

Załącznik:

- Oświadczenie kierującego zespołem autorów prognozy oddziaływania na środowisko

Załączniki graficzne:

- Prognoza oddziaływania na środowisko - rysunek w skali 1:2000
- Prawne formy ochrony przyrody w pobliżu obszaru objętego projektem planu

1. Informacje wstępne na temat prognozy

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze (zwana dalej prognozą) ustaleń projektu *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej Park im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, położonej w rejonie ulic Krzemienieckiej i Konstancyńskiej oraz alei Unii Lubelskiej*. Decyzja o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego dla ww. obszaru została podjęta uchwałą Nr XLII/1113/17 z dnia 22 lutego 2017 r.

Zawartość prognozy została opracowana w dostosowaniu do obowiązujących przepisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (art. 51, 52 i 53), a także wytycznych Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi.

Prognoza składa się z części opisowej (tekstu) i graficznej – rysunku sporządzonego w skali 1:2000.

Głównym celem prognozy jest określenie rodzaju zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi, jakie mogą wynikać z realizacji zapisów projektu planu zagospodarowania przestrzennego, dla którego potrzeb powstała prognoza oraz analiza metod i rozwiązań służących zmniejszeniu potencjalnych uciążliwości.

Dokument ten służy, jako materiał pomocniczy, w publicznej dyskusji nad projektem planu w kontekście mogących się pojawić uciążliwości dla użytkowników analizowanego obszaru (i jego sąsiedztwa) oraz zawiera informacje, które mogą być podstawą do podjęcia przez Radę Miejską ostatecznej decyzji o uchwaleniu planu.

Przy opracowywaniu niniejszej prognozy wzięto pod uwagę m.in. obowiązujące akty prawne z zakresu ochrony środowiska i gospodarowania przestrzenią, obowiązujące *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi, Opracowanie ekofizjograficzne* sporządzone na potrzeby analizowanego projektu planu, programy o randze europejskiej, krajowej i regionalnej dotyczące polityki ochrony środowiska, a także poradnik metodyczny *Prognozowanie skutków przyrodniczych planu zagospodarowania przestrzennego*. Wykaz wszystkich wykorzystanych materiałów źródłowych zamieszczono na końcu prognozy.

2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognoza - dokument sporządzany w toku prac nad planem miejscowym - została sporządzona przy zastosowaniu, jako wiodącej, metody analizy. Przeanalizowano: dostępne materiały kartograficzne, opracowania dotyczące stanu środowiska przyrodniczego oraz dokumenty planistyczne (w tym projekt planu, dla którego potrzeb sporządzono prognozę) dotyczące obszaru objętego opracowaniem oraz jego otoczenia. Dokonano wizji terenowej badanego obszaru. Zebrane informacje posłużyły do nakreślenia obrazu funkcjonowania obszaru w chwili obecnej, w tym określenia najistotniejszych cech środowiska, jego stanu i problemów, a następnie porównania go z prognozowanymi skutkami wpływu realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

W toku analizy określono uwarunkowania przyrodnicze wynikające z dotychczasowego zagospodarowania badanego obszaru oraz oceniono ustalenia zaproponowane w projekcie

planu, pod kątem przewidywanych oddziaływań ich realizacji na środowisko, z uwzględnieniem rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą potencjalnych negatywnych oddziaływań.

Dla oceny oddziaływań i wpływu zmian klimatu na obszar opracowania planu i realizację jego postanowień posłużono się metodyką określoną w *Poradniku przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe* oprac. przez Ministra Środowiska w 2015 r.

3. Zawartość, główne cele projektu planu i jego powiązania z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej Park im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, położonej w rejonie ulic Krzemienieckiej i Konstytucyjnej oraz alei Unii Lubelskiej (zwany dalej projektem planu lub projektem), dla potrzeb którego sporządzona została niniejsza prognoza, składa się z:

- części opisowej – tekst planu – projektu uchwały Rady Miejskiej w Łodzi,
- części graficznej – rysunku planu w skali 1:1000, stanowiącego załącznik do projektu uchwały.

W projekcie planu zostały określone:

- 1) przeznaczenie terenów i ich oznaczenie w tekście i na rysunku (symbol) oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- 2) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- 3) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych,
- 4) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych,
- 5) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz obsługi komunikacyjnej terenów przyległych,
- 6) minimalna liczba miejsc do parkowania dla samochodów i rowerów, dotycząca nowo projektowanych budynków lub ich części,
- 7) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej,
- 8) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu,
- 9) wskazanie oznaczonych na rysunku planu: granic rezerwatu przyrody oraz pomników przyrody,
- 10) zasady i warunki scalania i podziałów nieruchomości,
- 11) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu,
- 12) granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- 13) warunki zabudowy i zagospodarowania terenów, a dla drogi publicznej i drogi wewnętrznej - warunki i parametry funkcjonalno-techniczne,
- 14) wysokość stawki procentowej, służącej określeniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W projekcie planu, z względu na brak podstaw wynikających ze stanu faktycznego, nie określono granic i sposobów zagospodarowania terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa.

W projekcie zostały wyodrębnione niżej wymienione tereny, tzn. wydzielone liniami rozgraniczającymi lub liniami granic opracowania planu nieruchomości lub ich części, oznaczone symbolami liczbowymi i literowymi, z których liczba oznacza numer porządkowy terenu, a litera podstawowe przeznaczenie terenu:

- 1) **zieleń urządzona publiczna**, oznaczona na rysunku projektu planu symbolami od **1.ZP** do **3.ZP**; przeznaczenie uzupełniające stanowią: usługi sportu i rekreacji, nauki, oświaty, gastronomii, kultury, usługi handlu o powierzchni sprzedaży nieprzekraczającej 50 m², parkingi powierzchniowe, infrastruktura techniczna, drogi wewnętrzne;
- 2) **tereny zieleni objętej formami ochrony przyrody – rezerwat przyrody**, oznaczone na rysunku projektu planu symbolem **1.ZN**;
- 3) **plac publiczny**, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **1.PP**; przeznaczeniem uzupełniającym są drogi wewnętrzne i rowerowe, parkingi powierzchniowe, infrastruktura techniczna;
- 4) **teren zieleni urządzonej publicznej – ogród zoologiczny**, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **1.ZPZ**; przeznaczeniem uzupełniającym są: usługi, parkingi powierzchniowe, drogi wewnętrzne i rowerowe, infrastruktura techniczna;
- 5) **zabudowa usługowa**, oznaczona na rysunku projektu planu symbolem **1.U**; przeznaczeniem uzupełniającym jest: zamieszkanie zbiorowe, parkingi powierzchniowe, infrastruktura techniczna, drogi wewnętrzne;
- 6) **infrastruktura techniczna**, oznaczona na rysunku projektu planu symbolem **1.IT**;
- 7) **ulica klasy zbiorczej z torowiskiem tramwajowym wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego**, oznaczona na rysunku projektu planu symbolem **1.KDZ+T**; przeznaczeniem uzupełniającym są drogi rowerowe, wiaty przystankowe dla komunikacji zbiorowej, infrastruktura techniczna,
- 8) **droga wewnętrzna**, oznaczona na rysunku projektu planu symbolem **1.KDW**; przeznaczeniem uzupełniającym są drogi rowerowe, infrastruktura techniczna.

Ustalenia w zakresie warunków zabudowy i zagospodarowania terenów nie zostały sformułowane dla całego obszaru, a tylko dla poszczególnych terenów - za wyjątkiem drogi publicznej i drogi wewnętrznej, dla których ustalono warunki i parametry funkcjonalno-techniczne.

W ustaleniach dla całego obszaru (ustaleniach ogólnych), jako zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustalono ochronę walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych zabytkowego Parku im. Marszałka Józefa Piłsudskiego i jego otoczenia oraz zapewnienie właściwych relacji przestrzennych i środowiskowych pomiędzy terenami.

W tym paragrafie zawarto także ustalenia dotyczące zabudowy: jej lokalizacji (m.in. zakaz realizacji tymczasowych obiektów budowlanych z wyjątkiem obiektów dopuszczonych w przestrzeniach publicznych oraz w obrębie stref parkingowych i w terenie oznaczonym symbolem 1.U) oraz wskaźników i parametrów, a także lokalizacji obiektów i urządzeń technicznych.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, wskazany został zabytek chroniony przez wpis do rejestru zabytków - nr A/332 - Park

im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, dawniej Park Ludowy na Zdrowiu, w którym prowadzenie działań inwestycyjnych wymaga pozwolenia właściwego organu, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków.

Wprowadzone zostały:

- strefa ochrony konserwatorskiej układów przestrzennych oraz zabytków i ich otoczenia, której część znajduje się w granicy obszaru objętego planem, obejmująca obszar wyznaczony na rysunku planu, dla której ustalono nakaz zachowania historycznego układu przestrzennego Parku im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, w tym:

a) głównych osi kompozycyjnych,

b) układu kompozycyjnego alei,

c) elementów rozplanowania zagospodarowania i zabudowy: budynku muszli koncertowej ze sceną i widownią;

- strefa ochrony ekspozycji Pomnika Czynu Rewolucyjnego, oznaczona na rysunku planu, w której obowiązuje zakaz nowych nasadzeń zwartej zieleni wysokiej.

Wskazano i oznaczono na rysunku planu:

- zabytek archeologiczny, dla którego przy realizacji robót ziemnych lub dokonywaniu zmiany charakteru dotychczasowej działalności wiążącej się z naruszeniem struktury gruntu wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków: A - Stanowisko 1 Łódź-Polesie, stan. 16, kultura łużycka, epoka brązu (nr AZP 66-51/34);

- strefę ochrony archeologicznej, w której przy realizacji robót ziemnych lub dokonywaniu zmiany dotychczasowej działalności wiążącej się z naruszeniem struktury gruntu obowiązuje prowadzenie nadzoru archeologicznego na zasadach określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony zabytków.

Wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, do których na obszarze planu zaliczono tereny: zieleni urządzonej publicznej (od 1.ZP do 3.ZP), zieleni urządzonej publicznej - ogrodu zoologicznego (1.ZPZ), placu publicznego (1.PP), drogi publicznej (1.KDZ+T) i drogi wewnętrznej (1.KDW), to określone w projekcie zasady umieszczania tymczasowych obiektów usługowo-handlowych oraz wprowadzone nakazy:

- wkomponowania naziemnych urządzeń technicznych w zagospodarowanie terenu;

- stosowania rozwiązań technicznych uwzględniających potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami;

- zachowania szpalerów drzew oraz ich uzupełnienia - dla odcinków ulic z towarzyszącą zielenią wysoką w formie szpalerów drzew, oznaczonych na rysunku planu.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz obsługi komunikacyjnej przyległych terenów projekt planu ustala układ komunikacyjny obszaru objętego planem, służący obsłudze ruchu z terenów przyległych, który stanowią tereny: ulicy zbiorczej z linią tramwajową (1.KDZ+T), drogi wewnętrznej (1.KDW) oraz istniejących i projektowanych ciągów pieszo-rowerowych znajdujących się na terenie Parku im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Wskazano połączenie obszaru planu z zewnętrznym układem komunikacyjnym – teren ulicy zbiorczej z linią tramwajową (1.KDZ+T).

Dopuszczono lokalizację i budowę dróg wewnętrznych niewyznaczonych na rysunku planu, służących obsłudze ruchu z terenu ich lokalizacji.

Ustalona została minimalna liczba miejsc do parkowania dla samochodów i rowerów - dotycząca nowo projektowanych budynków lub ich części - odrębnie dla każdego sposobu użytkowania obiektów. Uwzględnione zostały potrzeby osób niepełnosprawnych (posiadających kartę parkingową).

Jako ustalenia ogólne zostały także sformułowane zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, polegające na:

- wyposażeniu terenów w infrastrukturę techniczną w oparciu o istniejące systemy, ich przebudowę i rozbudowę, a także budowę nowych systemów,

- nakazie lokalizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej w terenach przeznaczonych pod infrastrukturę techniczną i w terenach dróg publicznych w sposób niewykluczający realizacji szpalerów drzew zgodnie z ustaleniami planu, z dopuszczeniem lokalizacji infrastruktury technicznej w terenach o innym przeznaczeniu, związanej z bezpośrednią obsługą zabudowy i zagospodarowania tych terenów,

- nakazie lokalizacji przebudowywanych i rozbudowywanych sieci infrastruktury technicznej jako podziemnych, z wyłączeniem przewodów, które jedynie jako nadziemne umożliwiają korzystanie z określonych urządzeń i pojazdów oraz oświetlenia.

Określone zostały także warunki powiązań sieci infrastruktury technicznej na obszarze planu z układem zewnętrznym, poprzez wskazanie podstawowych źródeł: zaopatrzenia w wodę, ciepło, gaz i energię elektryczną oraz podstawowych odbiorników ścieków i odbiorników wód opadowych i roztopowych.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad kształtowania krajobrazu ustalono, przede wszystkim, zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów rekreacyjno-sportowych, przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej, dróg, linii tramwajowych oraz urządzeń wodnych.

Ponadto sformułowano ustalenia w zakresie:

- odnawialnych źródeł energii – dopuszczenie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy większej niż moc mikroinstalacji, o której mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii, wyłącznie w terenach 1.U i 1.ZPZ z wykluczeniem urządzeń wykorzystujących energię siły wiatru;

- ochrony i kształtowania zieleni oraz ochrony i kształtowania krajobrazu – nakaz zachowania istniejącego zagospodarowania terenów zieleni urządzonej, z dopuszczeniem jej rewitalizacji w sposób kontynuujący zasady kompozycji oraz nakaz zachowania i uzupełnienia szpalerów drzew;

- ochrony zasobów wód – nakaz stosowania rozwiązań umożliwiających wykorzystanie lub retencjonowanie nadmiaru wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do odbiornika na warunkach określonych w przepisach odrębnych dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków oraz prawa wodnego, a także budownictwa, zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie wynikają z działań na rzecz ochrony przyrody albo racjonalnej gospodarki wodnej;

- ochrony powietrza – zakaz stosowania indywidualnych źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję substancji przekraczającą dopuszczalne normy;

- ochrony przed polami elektromagnetycznymi – zakaz lokalizacji urządzeń i obiektów budowlanych oraz sieci infrastruktury technicznej, które powodują przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony środowiska w obrębie budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu budownictwa;

- gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków – nakaz stosowania kompleksowych rozwiązań poprzez: doprowadzenie infrastruktury technicznej wodociągowej i kanalizacji sanitarnej do wszystkich terenów przeznaczonych na cele zabudowy oraz realizację urządzeń infrastruktury technicznej odbioru wód opadowych i roztopowych dla terenów przeznaczonych na cele dróg;

- ochrony powierzchni ziemi oraz gospodarki odpadami – nakaz zapewnienia dla nieruchomości miejsca służącego do czasowego gromadzenia miejsca odpadów stałych, z uwzględnieniem wymogów wynikających z przepisów odrębnych dotyczących budownictwa oraz dotyczących utrzymania czystości i porządku w gminie.

W zakresie ochrony przed hałasem w projekcie ustalono, iż nie wyznacza się terenów podlegających ochronie akustycznej (tzn. dla których dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określają przepisy odrębne z zakresu ochrony akustycznej).

W projekcie planu wskazano oznaczone na rysunku planu:

- granice rezerwatu przyrody „Polesie Konstantynowskie”, ustanowionego zarządzeniem Ministra Leśnictwa z dnia 12 maja 1954 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. 1954 nr 54, poz. 743), dla którego sposób zagospodarowania i zasady ochrony określa powyższe zarządzenie;

- Ogród Zoologiczny, którego granice pokrywają się z granicą terenu 1.ZPZ i dla którego określa się sposób zagospodarowania i zasady ochrony na podstawie odrębnych przepisów z zakresu ochrony przyrody;

- pomniki przyrody ustanowione zarządzeniem Nr 8/90 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 stycznia 1990 r. w sprawie uznania tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 3, poz. 24), dla których zasady ochrony zostały ustalone uchwałą Nr XCI/1612/10 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie ustalenia zasad ochrony dla ustanowionych pomników przyrody oraz zniesienia ochrony prawnej w odniesieniu do niektórych obiektów (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. poz. 251).

W zakresie zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości w projekcie planu nie wyznaczono granic obszarów określonych w przepisach odrębnych, wymagających obowiązkowego przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości, lecz dopuszczono dokonywanie scalania i podziału nieruchomości na wniosek - na zasadach i warunkach określonych w ustaleniach szczegółowych planu, z zastrzeżeniem, iż parametry dotyczące działek uzyskiwanych w wyniku scalania i podziału nieruchomości nie obowiązują dla działek wydzielonych pod drogi oraz infrastrukturę techniczną.

Szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu to ustalenia wynikające z przepisów odrębnych z zakresu lotnictwa: nakaz ograniczenia

wysokości obiektów naturalnych i sztucznych, w tym obiektów budowlanych obejmujące również kominy, anteny oraz inne urządzenia umieszczane na obiekcie, w tym stanowiące inwestycje celu publicznego z zakresu łączności publicznej, ze względu na położenie obszaru planu w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody dla Portu Lotniczego Łódź im. Władysława Reymonta oraz zakaz budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych sprzyjających występowaniu zwierząt stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych – na obszarze całego planu.

Ponadto wskazano, iż granice stref ochronnych związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania na środowisko dla instalacji wykorzystujących energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW pokrywają się z liniami rozgraniczającymi terenów 1U i 1ZPZ.

Ustalono również granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, w postaci linii rozgraniczających terenów: publicznie dostępnych samorządowych terenów zieleni urządzonej – parków (ZP), publicznie dostępnego samorządowego terenu Ogrodu Zoologicznego i Orientarium (ZPZ), placu publicznego (PP), drogi publicznej (KDZ+T) oraz infrastruktury technicznej (IT). Zarazem dopuszczono możliwość lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym w granicach innych terenów, pod warunkiem ich zgodności z przeznaczeniem terenów.

W projekcie została ustalona stawka procentowa służąca pobraniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w wysokości 30% – dla wszystkich terenów.

Ustalenia szczegółowe zostały sformułowane:

- dla wszystkich terenów – w zakresie przeznaczenia,
- dla terenów ZP, ZN, PP, ZPZ i U – łącznie w zakresie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- dla terenu IT – łącznie w zakresie zasad zagospodarowania terenu oraz zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- dla terenów ZP, PP, ZPZ, U i IT – w zakresie w szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości
- dla terenów drogi publicznej (ulicy) KDZ+T i drogi wewnętrznej KDW – w zakresie warunków i parametrów funkcjonalno-technicznych oraz obsługi komunikacyjnej.

W ustaleniach szczególonych projektu planu zostały określone m.in. wskaźniki zagospodarowania terenów, w odniesieniu do działki budowlanej:

- wskaźnik powierzchni zabudowy (maksimum): 1% - dla terenu 1.ZP, 5% - dla terenu 2.ZP, 25% - dla terenu 1.ZPZ, 40% - dla działek o powierzchni większej niż 10.000 m² w terenie 1.U, 60% - dla działek o powierzchni mniejszej lub równej 10.000 m² w terenie 1.U;
- intensywność zabudowy dla kondygnacji nadziemnych (minimum – maksimum): 0,001 – 0,03 - dla terenu 1.ZP, 0,01 – 0,05 - dla terenu 2.ZP, 0,01 – 0,5 - dla terenu 1.ZPZ, 0,2 – 1,5 - dla terenu 1.U; intensywność zabudowy dla kondygnacji podziemnych: dla terenów ZP - 0, dla terenu 1.ZPZ - maksimum 0,25, dla terenu 1.U - maksimum 0,5;
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej (minimum):
 - o 5% - dla terenu 1.PP,
 - o 15% - dla działek o powierzchni mniejszej lub równej 10.000 m² w terenie 1.U,

- 20% - dla terenu 1.U, za wyjątkiem działek o powierzchni mniejszej lub równej 10.000 m² i stref „P” i „PZ”,
- 25% - w strefie „P” – parkingów powierzchniowych – w terenach 1.ZP, 2.ZP i 1.U,
- 40% - dla terenu 1.ZPZ,
- 50% - dla terenu 1.IT i w strefie „PZ” – parkingów powierzchniowych – w terenach 1.ZP, 2.ZP i 1.U,
- 80% - dla terenów ZP poza strefami „P” i „PZ”.

Wskaźniki te nie zostały ustalone dla terenu zieleni objętej formami ochrony przyrody - rezerwatu przyrody (1.ZN), dla którego obowiązuje zakaz zabudowy, a także dla drogi publicznej (1.KDZ+T) i wewnętrznej (1.KDW); dla terenów infrastruktury technicznej (IT) i placu publicznego (1.PP) ustalono tylko wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej.

Projekt planu nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, przyjętego uchwałą Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 roku, zmienioną uchwałami Rady Miejskiej w Łodzi Nr VI/215/19 z dnia 6 marca 2019 r. i Nr LII/1605/21 z dnia 22 grudnia 2021 r.

Studium wskazuje omawiany obszar jako jeden z terenów zawierających obszary przestrzeni publicznych, dla których obowiązkowe jest sporządzenie mpzp: teren rozwoju funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych – obszar przestrzeni publicznej o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

Według ustaleń *Studium* większość obszaru, łącznie z miejskim ogrodem zoologicznym i rezerwatem przyrody (wraz z pozostałą, położoną po północnej stronie ul. Konstantynowskiej częścią parku) należy do strefy wyłączonej spod zabudowy i jednostki funkcjonalno-przestrzennej:

- Z – tereny zieleni urządzonej o powierzchni minimum 3ha i dolin rzecznych w strefie zurbanizowanej. Przeznaczeniem dopuszczalnym są tereny zieleni, usług wypoczynku, rekreacji, sportu, a dopuszczalnym z ograniczeniami: tereny usług wspierających funkcje dopuszczalne: handlu o powierzchni sprzedaży do 50 m², gastronomii, edukacji, kultury (inne rodzaje ustalonego przeznaczenia dopuszczalnego z ograniczeniami nie dotyczą tego obszaru).

Głównymi celami polityki przestrzennej w jednostce „Z” są:

1. Zachowanie istniejących elementów systemu przyrodniczego.
2. Poprawa jakości zamieszkania w terenach sąsiednich.
3. Poprawa warunków klimatycznych miasta.

Dla jednostki tej ustalono następujące zasady działań odnoszące się do struktury przestrzennej i krajobrazu:

1. Włączenie wszystkich istniejących i projektowanych terenów zieleni urządzonej w system przestrzeni publicznie dostępnych.

2. Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej: pieszej, rowerowej, transportu zbiorowego oraz samochodowej.

3. Zagospodarowanie terenów z niewielkim udziałem obiektów kubaturowych, minimalizowanie ich negatywnego oddziaływania na krajobraz, ograniczenie ich wysokości do 10,5 m, z wyjątkiem terenu ogrodu botanicznego i ogrodu zoologicznego, gdzie dopuszcza się lokalizowanie nowej zabudowy o parametrach dostosowanych do programu funkcjonalnego tych obiektów.

4. Zachowanie niezabudowanych odcinków dolin rzecznych jako wolnych od zabudowy.
5. Realizacja zaplecza parkingowego wyłącznie w sposób niekolidujący z walorami przyrodniczymi.
6. Wprowadzenie regulacji w zakresie zasad kompozycji oraz elementów wyposażenia w celu zapewnienia wysokiej jakości, czytelności, funkcjonalności i estetyki przestrzeni.
7. Ochrona elementów dziedzictwa kulturowego, w tym pozostałości: dawnych cmentarzy, osad, charakterystycznych elementów rozplanowania przestrzeni oraz zabytków archeologicznych.
8. Zapewnienie dużego udziału zieleni wysokiej.

Dla części omawianego obszaru (teren kąpieliska „Fala” przy al. Unii Lubelskiej) przyjęto jednostkę funkcjonalno-przestrzenną w ramach terenów przeznaczonych pod zabudowę w Strefie Ogólnomiejskiej:

- U – tereny zabudowy usługowej; dla terenów w jednostkach „U” Studium ustala przeznaczenie dopuszczalne: tereny zabudowy usługowej, obiekty zamieszkania zbiorowego, tereny zabudowy związanej z przedsięwzięciami realizowanymi w ramach działalności uczelni wyższych, ośrodków naukowo-badawczych, lotniska, tereny obsługi komunikacji o znaczeniu ponadlokalnym. Przeznaczeniem dopuszczalnym z ograniczeniami są: tereny zabudowy produkcyjnej - wyłącznie dla produkcji bazującej na nowych, wysokospecjalistycznych technologiach z wykluczeniem przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej - wyłącznie w zakresie obiektów istniejących i uzupełnienia ich układu (inne rodzaje ustalonego w Studium przeznaczenia dopuszczalnego z ograniczeniami nie dotyczą omawianego obszaru).

Głównymi celami polityki przestrzennej w jednostce U są:

1. Budowanie roli Łodzi jako centralnego miasta regionu poprzez zwiększanie udziału funkcji metropolitalnych, tj. usług wyższego rzędu obsługujących mieszkańców przyległych gmin i województwa.
2. Porządkowanie i uzupełnianie struktury przestrzennej.
3. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta, w tym wzmacnianie istniejących funkcji usługowych.
4. Podnoszenie jakości życia mieszkańców miasta i regionu poprzez zapewnienie dostępu do usług wyższego rzędu.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów ustalone dla jednostki:

- powierzchnia biologicznie czynna w wysokości: minimum 15%,
- intensywność zabudowy w wysokości (brutto do całości terenu): maksimum 2,0.

Dla jednostki „U” ustalono m.in. zasady kształtowania zieleni: zachowanie niezabudowanych odcinków dolin rzecznych jako wolnych od zabudowy, ograniczenie możliwości intensyfikacji zabudowy na zainwestowanych odcinkach dolin rzecznych oraz zwiększanie udziału zieleni, w szczególności drzew i krzewów, w pasach drogowych.

Studium, w ustaleniach ogólnych dotyczących struktury funkcjonalno-przestrzennej wskazuje równocześnie, iż na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się, m.in. możliwość wyznaczenia terenów o przeznaczeniu innym niż dopuszczalne lub dopuszczalne z ograniczeniami w poszczególnych jednostkach

funkcjonalno-przestrzennych, zgodnie z istniejącym użytkowaniem lub funkcją, do której mogą być adaptowane istniejące obiekty.

W zakresie układu komunikacyjnego miasta w *Studium* wskazane zostały drogi zbiorcze: al. Unii Lubelskiej oraz ulice: Konstantynowska i Krzemieniecka, a także istniejąca trasa tramwajowa w ul. Konstantynowskiej.

Do istotnych ustaleń *Studium* należą zasady kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego:

- ochrona wszystkich terenów współtworzących system przyrodniczy miasta, w tym terenów jednostek funkcjonalno-przestrzennych obejmujących lasy (L), zieleń urządzonej (Z), tereny aktywne przyrodniczo, w tym użytkowane rolniczo (O), ogrody działkowe (D), cmentarze (C) i tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (RW), a także terenów zieleni urządzonej oraz gruntów leśnych w ramach wszystkich pozostałych jednostek funkcjonalno-przestrzennych,

- ochrona obszarów szczególnie cennych przyrodniczo, istotnych dla zachowania różnorodności biologicznej oraz zapewniających łączność obszaru miasta z systemem przyrodniczym regionu – objętych ochroną prawną lub obszarów o wysokich walorach przyrodniczych wymagających ochrony,

- powiększanie zasobów zieleni urządzonej w strefie zurbanizowanej zwartej,

- ochrona istniejących korytarzy ekologicznych i kształtowanie nowych powiązań pomiędzy terenami aktywnymi przyrodniczo, w celu zapewnienia spójności systemu przyrodniczego miasta oraz umożliwienia migracji roślin, zwierząt i grzybów. Podstawowy system korytarzy ekologicznych stanowią doliny rzeczne,

- ochrona i kształtowanie systemu hydrologicznego miasta, w sposób zapewniający prawidłowy obieg wody w mieście,

- kształtowanie odpowiednich warunków dla podniesienia jakości powietrza i poprawy mikroklimatu miasta.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków w *Studium* przyjęto m.in. strefy ochrony konserwatorskiej, które obejmują „obszary zabytków wpisanych do rejestru zabytków oraz zabytków wymienionych w gminnej ewidencji w postaci: układów urbanistycznych, układów ruralistycznych oraz miejsc koncentracji historycznych zespołów budowlanych oraz historycznych obiektów budowlanych”. W strefie B – „ochrony konserwatorskiej układów przestrzennych oraz zabytków i ich otoczenia” znajduje się większość obszaru; poza strefą jest tylko teren kąpieliska Fala. Obszar został równocześnie wskazany jako „krajobraz charakterystyczny (dla miasta)”, czyli krajobraz o formach wyróżniających się przestrzennie i jednocześnie będący świadectwem historii i rozwoju Łodzi.

Zachodni skraj obszaru objętego opracowaniem znajduje się w wyznaczonej w *Studium* strefie konserwatorskiej ochrony archeologicznej.

Zapisy i ustalenia *Studium*, odnoszące się do omawianego obszaru, są zgodne z przesądzeniami zawartymi we wcześniejszych dokumentach planistycznych i stanowią ich kontynuację.

Uwzględniając istniejące uwarunkowania fizjograficzne oraz stopień zainwestowania, a także uwarunkowania wynikające z potrzeb miasta i jego mieszkańców, przyjęty kierunek

polityki przestrzennej w zakresie zagospodarowania analizowanego obszaru, wskazany w Studium (tak jak i we wcześniej obowiązujących dokumentach) należy uznać za uzasadniony i celowy. Analizowany obszar posiada warunki do uzupełnienia i kontynuacji zainwestowania o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym, w oparciu o tereny zieleni urządzonej. Podczas realizacji nowych inwestycji na analizowanym terenie należy uwzględniać charakter tego terenu, a w szczególności wymogi ochrony rezerwatu przyrody oraz istniejącego drzewostanu Parku im. marsz. J. Piłsudskiego. Ograniczenia w swobodnym zagospodarowaniu tego obszaru wynikają z konieczności ochrony obiektów podlegających przepisom z zakresu ochrony zabytków (zabytkowy park) i ochrony przyrody (rezerwat przyrody, pomniki przyrody, ogród zoologiczny).

Dla północnej części Parku im. marsz. J. Piłsudskiego został uchwalony plan miejscowy, przyjęty uchwałą Nr LXXVII/2315/23 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 21 czerwca 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 28 lipca 2023 r., poz. 6346) w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej Park im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, położonej w rejonie ulic: Konstytucyjnej, Krakowskiej, Siewnej, Wieczność, Jarzynowej i Srebrzyńskiej oraz alei Unii Lubelskiej.

Dla terenów graniczących z omawianym obecnie obszarem w planie tym ustalono przeznaczenie: zieleni urządzonej publicznej, a przeznaczenie uzupełniające: usługi sportu i rekreacji, nauki, oświaty, gastronomii, kultury, usługi handlu o powierzchni sprzedaży nieprzekraczającej 50 m², wody powierzchniowe, infrastruktura techniczna, drogi wewnętrzne; są to tereny 5.ZP z wyznaczoną strefą zabudowy „D” i 6.ZP z obiektem stanowiącym dobro kultury – Pomnikiem Czynu Rewolucyjnego i wyznaczoną strefą ochrony ekspozycji tego pomnika.

Z terenem parku od strony zachodniej sąsiaduje wyznaczony w planie teren komunikacji tramwajowej 1.KT i teren drogi publicznej 1.KDZ – ulica Krakowska.

Analizowany obszar sąsiaduje od strony południowo-zachodniej z obszarem objętym obowiązującym Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Konstytucyjnej, Krzemienieckiej, Retkińskiej i Janusza Kusocińskiego, przyjętym uchwałą Nr XLVIII/1225/17 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 10 maja 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31 maja 2017 r., poz. 2690).

Z omawianym obszarem sąsiadują wyznaczone w planie tereny o przeznaczeniu:

- 1KDZ – droga publiczna - ulica z torowiskiem tramwajowym wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego; przeznaczeniem uzupełniającym są sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, z wyłączeniem stacji transformatorowych nadziemnych, zieleni, wiaty przystankowe dla komunikacji zbiorowej, kioski zespolone z wiatami przystankowymi, drogi rowerowe (ul. Krzemieniecka wraz ze skrzyżowaniem z ul. Konstytucyjną),

- 1ZP - teren zieleni urządzonej publicznej; przeznaczeniem uzupełniającym są: tereny zabudowy usługowej w postaci usług sportu i rekreacji, kultury, gastronomii oraz handlu o powierzchni sprzedaży do 50 m² oraz związanej z obsługą ruchu turystycznego, w tym z funkcjonowaniem ogrodu botanicznego, tymczasowe obiekty usługowo-handlowe, parkingi powierzchniowe, drogi rowerowe, tereny urządzeń sportowych, rekreacyjnych, dydaktycznych oraz służących kulturze lub rozrywce, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej,

z wyłączeniem stacji transformatorowych nadziemnych, infrastruktura związana z prowadzeniem ruchu tramwajowego,

- 3ZP - teren zieleni urządzonej publicznej, w tym ogród botaniczny, obiekty budowlane i urządzenia związane z działalnością ogrodu botanicznego; przeznaczeniem uzupełniającym są: tereny urządzeń sportowych, rekreacyjnych, dydaktycznych oraz służących kulturze lub rozrywce, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, z wyłączeniem stacji transformatorowych nadziemnych, tymczasowe obiekty usługowo-handlowe, parkingi powierzchniowe, drogi rowerowe;

Od południowego wschodu z obszarem graniczy obszar objęty obowiązującym Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie alei: Unii Lubelskiej i ks. bp. Wł. Bandurskiego oraz ulic: Krzemienieckiej, Wygodnej, gen. H. Dembińskiego i Maratońskiej (Uchwała Nr XCIX/2033/14 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 12 listopada 2014 r.)

Z omawianym obszarem sąsiadują wydzielone w tym planie tereny o przeznaczeniu:

- zabudowa usługowa - usługi sportu i rekreacji oraz usługi widowiskowe, wystawiennicze i kongresowe (1US),

- zabudowa usługowa - usługi zdrowia i hotelarskie (1U),

- zabudowa usługowa – dom opieki społecznej (2U),

a także fragmenty dróg publicznych i droga wewnętrzna.

Na obszarze objętym planem, zgodnie z jego ustaleniami mogą być zlokalizowane następujące rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko: stadion, drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości powyżej 1 km, linia tramwajowa, kolej podziemna, parkingi, napowietrzna linia elektroenergetyczna o napięciu 110 kV.

Z uwagi na sąsiedztwo Rezerwatu przyrody kluczowe znaczenie mają ustalenia przyjęte dla terenu położonego najbliżej niego, oznaczonego jako 2U: teren zabudowy usługowej - dom opieki społecznej. Przeznaczenie terenu nie dopuszcza działalności mogącej niekorzystnie oddziaływać na siedliska i roślinność rezerwatu, a jego dodatkową ochronę stanowi wyznaczona strefa zieleni buforowej i nieprzekraczalna linia zabudowy. Dla terenu tego ustalony został udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie minimum 70%, przy powierzchni zabudowy - maksimum 20%, co oznacza bardzo ograniczone możliwości wprowadzenia nowej zabudowy. Ponadto na terenie nie można realizować kondygnacji i garaży podziemnych, a nowa zabudowa może mieć najwyżej 3 kondygnacje.

W planie wyznaczono również strefy zieleni buforowej, obejmuje przylegające do Parku im. J. Piłsudskiego części terenów 1U i 1US, w tym stanowiska bluszczu pospolitego.

Dla pozostałej części Parku im. marsz. J. Piłsudskiego, położonej po północnej stronie ul. Konstancyńskiej, został sporządzony Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej Park im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, położonej w rejonie ulic: Konstancyńskiej, Krakowskiej, Siewnej, Wieczność, Jarzynowej i Srebrzyńskiej oraz alei Unii Lubelskiej, który został przyjęty Uchwałą Nr LXXVII/2315/23 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 21 czerwca 2023 r. Plan stanie się obowiązujący po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia tej uchwały w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego (co jeszcze nie nastąpiło).

W planie tym dla terenów graniczących z obszarem – 5.ZP i 6.ZP – ustalono przeznaczenie podstawowe: zieleni urządzonej publicznej, a przeznaczenie uzupełniające: usługi sportu i rekreacji, nauki, oświaty, gastronomii, kultury, usługi handlu o powierzchni sprzedaży nieprzekraczającej 50 m², wody powierzchniowe, infrastruktura techniczna, drogi wewnętrzne. Dla terenów ZP ustalono zakaz lokalizacji budynków, z wyłączeniem zabudowy w strefach „A”, „B”, „C” i „D” (z czego strefa „D” została wyznaczona po wschodniej stronie al. Średnicowej – w sąsiedztwie obszaru) oraz zabudowy w postaci obiektów sanitarnych. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej na terenach ZP (poza tymi strefami) został ustalony na minimum 85%, w strefie „D” – na 25%. Ustalenia ogólne, jak i szczegółowe dla terenów ZP, w tym planie są analogiczne do ustaleń w omawianym projekcie planu.

Dla pozostałych terenów sąsiadujących z obszarem nie ma obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W początkowej fazie prac nad projektem planu powstało „*Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej Park im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, położonej w rejonie ulic: Konstanytownskiej, Krakowskiej, Siewnej, Wieczność, Jarzynowej i Srebrzyńskiej oraz alei Unii Lubelskiej i dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej Park im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, położonej w rejonie ulic Krzemienieckiej i Konstanytownskiej oraz alei Unii Lubelskiej*” (Łódź, marzec 2020 r).

Opracowanie to zawiera charakterystykę stanu i funkcjonowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem ich wzajemnych powiązań. Określa m.in. ekofizjograficzne uwarunkowania dla planowania przestrzennego oraz wnioski i zalecenia do sporządzanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zapisy opracowania podkreślają, iż miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, na potrzeby których sporządzono opracowanie ekofizjograficzne (łącznie obejmujące cały Park im. Marsz. J. Piłsudskiego), powinny określać zasady zagospodarowania poszczególnych terenów, z pełnym uwzględnieniem walorów przyrodniczych tego terenu oraz funkcji, jaką pełni on w strukturze (przyrodniczej, kulturowej, historycznej i rekreacyjno-sportowej) miasta. Zasady zagospodarowania powinny w szczególności sposób uwzględniać, podkreślać i chronić wyjątkowe walory przyrodnicze Parku im. marsz. J. Piłsudskiego - wraz z rezerwatem przyrody „Polesie Konstanytownskie”, pomnikami przyrody i cennymi siedliskami przyrodniczymi - oraz określać możliwości dalszego rozwoju tych terenów. Park odgrywa znaczącą rolę, jako jeden z głównych elementów zasilających w systemie przyrodniczym miasta.

Wskazano, że w planie należy uwzględniać fakt wpisu obszarowego dla Parku im. marsz. J. Piłsudskiego, uznającego go za obiekt zabytkowy, który podlega przepisom ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, jak też uwzględnić obecność w jego granicach rezerwatu przyrody oraz sąsiedztwo Ogrodu Botanicznego, a także innych nieodległych terenów zieleni miejskiej, dla których ustalenia planu powinny gwarantować ochronę walorów krajobrazowych i biocenotycznych.

Ustalenia projektu planu respektują wytyczne opracowania ekofizjograficznego w zakresie ograniczeń i możliwości zagospodarowania obszaru wynikających z potrzeby ochrony zasobów i walorów przyrodniczo-krajobrazowych oraz historycznych obszaru.

4. Analiza istniejącego stanu środowiska, potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Podział fizycznogeograficzny

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną przyjętą przez Kondrackiego (1998) część obszaru Łodzi obejmująca analizowany teren znajduje się w zasięgu mezoregionu Wysoczyzna Łaska, należącego do makroregionu Nizina Południowowielkopolska, podprowincji Nizin Środkowopolskich, prowincji Nizy Środkowoeuropejskiego.

Zgodnie z podziałem na regiony geomorfologiczne środkowej Polski wg S. Gilewskiej (1991) analizowany obszar znajduje się w obrębie podprowincji Niziny Środkowopolskie (AV), makroregionie Nizina Południowowielkopolska (AV.a) oraz mezoregionie Wysoczyzna Łaska (AV.a8).

Według podziału Łodzi na jednostki geomorfologiczne J. Goździka i J. Wieczorkowskiej (Atlas Miasta Łodzi, 2002) dokonanego w oparciu o zbliżone cechy morfologiczne, budowę wewnętrzną i genezę form, obszar opracowania zawiera się w obrębie Równiny Łódzkiej i Doliny Łódki.

Rzeźba terenu

Obszar objęty planem stanowi podnóże tzw. Wysoczyzny Łaskiej. Jego rzeźba ukształtowana została pod wpływem działalności lądolodu oraz przemodelowana w warunkach peryglacjalnych i holocenijskich. Decydujący wpływ na kształtowanie rzeźby miał lądolód zlodowacenia środkowopolskiego stadiała mazowiecko-podlaskiego (Warty).

Rzeźba obszaru Łodzi została utworzona w głównej mierze przez zlodowacenie środkowopolskie, a następnie przekształcona w zmiennych warunkach klimatycznych okresów: międzylodowcowego, peryglacjalnego oraz współczesnego.

Analizowany obszar jest nachylony w kierunku zachodnim, ku dolinie rzeki Łódki, która przepływa w odległości około 100 m od granicy obszaru. Najniższa wartość wysokości bezwzględnych to ok. 185 m n.p.m., a najwyższej położony obszar – 202,5 m n.p.m. znajduje się we wschodniej części obszaru, w okolicy Aquaparku „Fala”.

Spadki terenu na przeważającej części analizowanego obszaru są niewielkie i wynoszą 0-1°. Większe deniwelacje, ze spadkami 2-4° występują w północnej części parku, na wyraźnie zaznaczonych stokach wokół pagórka kemowego, a spadki w granicach 1-2° w części zachodniej - na stoku doliny rzecznej.

Rzeźba terenu nie jest urozmaicona i nie stwarza ograniczeń dla posadowienia zabudowy i realizacji obiektów liniowych infrastruktury technicznej. Wspomniane wyżej niewielkie spadki terenu, umożliwiają kształtowanie zabudowy w dowolny sposób. Zarówno długość projektowanego budynku i jego usytuowanie względem poziomu mogą być teoretycznie swobodnie określane. Ze względów przyrodniczych i krajobrazowych obszary dolinne powinny być jednak chronione przed zabudową.

Utwory geologiczne, gleby i grunty

Analizowany obszar położony jest na terenie niecki łódzkiej, stanowiącej fragment jednej z dwóch głównych jednostek tektonicznych Polski: niecki szczecińsko-łódzko-miechowskiej. Niecka łódzka wypełniona jest grubą serią osadów górnej kredy.

Powierzchniową warstwę obszaru tworzą różnowiekowe osady czwartorzędowe. Większość obszaru zbudowana jest z plejstocenijskich piasków wodnolodowcowych (część

zachodnia) oraz glin zwałowych (część środkowa, południowo-wschodnia i wschodnia). W części północnej występują żwiry i piaski moren martwego lodu.

Do form pochodzenia lodowcowego należy głównie gliniasta wysoczyzna morenowa, która zajmuje większość analizowanego obszaru. Ponad powierzchnią wysoczyzny w północnej części obszaru wznosi się piaszczysto-żwirowy pagórek kemowy, zbudowany z osadów wodnolodowcowych, akumulowanych przez wody z topniejącego łądolodu w szczelinach martwego bądź stagnującego lodu. Zachodnią część obszaru zajmują formy pochodzenia denudacyjnego – stoki słabo zaznaczone i rzeczne – tarasy akumulacyjne w dolinach rzecznych.

Obszar objęty opracowaniem, ze względu na swoje położenie w strefie zurbanizowanej miasta, został w znacznym stopniu przekształcony. Pierwotnie teren ten zajmowany był przez Puszcę Łódzką, która w większości została wycięta z powodu rozwoju miasta. Znaczna część analizowanego obszaru została ponownie zadrzewiona i zagospodarowana. Przekształceniu uległa również przypowierzchniowa budowa geologiczna. Część gruntów na analizowanym obszarze to grunty antropogeniczne, które znajdują się na terenach zabudowanych, gdzie miąższość materiału nadsypanego może stanowić do 2 m.

Skalami macierzystymi gleb obszaru opracowania są czwartorzędowe utwory polodowcowe. Zależnie od rzeźby, budowy geologicznej i stosunków wodnych wytwarzają się określone typy gleb – na omawianym obszarze występują gleby rdzawe (Atlas miasta Łodzi).

Głębokość przemarzania gruntów na obszarze Łodzi wynosi 1,00 m (strefa tej wartości obejmuje Polskę środkową i wschodnią).

W granicach obszaru opracowania nie stwierdzono występowania udokumentowanych złóż surowców mineralnych.

Wody powierzchniowe

Obszar objęty opracowaniem leży w dorzeczu Odry, w zlewni Neru. Większość obszaru odwadniana jest przez rzekę Łódkę, której koryto znajduje się w odległości około 100 m na zachód od obszaru. Przez południową część obszaru przebiega dział wodny IV rzędu pomiędzy zlewniami rzeki Łódki i rzeki Jasień.

Rzeka Łódka oraz jej prawy dopływ – Bałutką są ważnymi elementami krajobrazu północnej części Parku im. marsz. J. Piłsudskiego (nie objętej omawianym planem). Niegdyś na terenie parku Łódka przyjmowała także lewy dopływ, po którym dzisiaj pozostał jedynie czytelny w terenie zarys doliny, z ciągiem stawów – obecnie sztucznie zasilanych. Oba ciek mają koryta umocnione betonem, a ich aktualny przepływ i reżim wodny kształtowany jest głównie przez wody opadowe i roztopowe, dostające się do nich siecią kanałów deszczowych i przelewów burzowych oraz przez nielegalne zrzuty zanieczyszczeń. Obieg wody jest tu silnie zaburzony - przekształceniu uległy wspomniany reżim zasilania cieku oraz warunki retencji wód (retencji powierzchniowej i retencji gleby), zaś poziom wód gruntowych uległ obniżeniu. Uszczelnienie powierzchni terenu istotnie przyspieszyło procesy formowania się spływu powierzchniowego oraz doprowadziło do zmniejszenia infiltracji.

Jednolitą częścią wód powierzchniowych (JCWP) jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych: jezioro, sztuczny zbiornik wodny, ciek a także fragment morskich wód wewnętrznych itp. Większe ciek dzielone są na mniejsze odcinki stanowiące JCWP. Podstawą oceny JCWP są badania prowadzone w punktach pomiarowych. Według drugiej aktualizacji

Planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (na lata 2022-2027)¹ opracowywany obszar położony jest w zlewniach jednolitych części wód powierzchniowych:

- RW600010183232 „Łódka” (wcześniej byłznaczony jako RW600017183232), które zaliczane są do silnie zmienionych;

- RW600010183219 „Ner do Dobrzynki”, która obejmuje JCWP wcześniej oznaczone jako: RW6000171832189 „Jasień” i RW6000171832219 „Ner do Dobrzynki”. Wody te, tak jak wcześniej, zaliczane są do silnie zmienionych.

Na podstawie prowadzonego monitoringu jakości wód powierzchniowych fizykochemiczny stan wód obu JWCP oceniany był jako dobry, podobnie jak elementy hydromorfologiczne, jednak ich potencjał ekologiczny corocznie określano jako zły - co wiąże się z ich zanieczyszczeniem biologicznym. Również stan całych JCWP niezmiennie określany jest jako zły. Na jakość omawianych jednolitych części wód niewątpliwie wpływa sposób użytkowania i zagospodarowania terenów – rzeki te, przepływając przez tereny zurbanizowane, podlegają silnej presji antropogenicznej.

W Planach gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry określone zostały cele środowiskowe dla wód powierzchniowych - oparte na wartościach granicznych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan/potencjał ekologiczny i stan chemiczny wód powierzchniowych. Cele środowiskowe dla JCWP „Łódka” na lata 2022-2027 zostały określone jako dobry potencjał ekologiczny oraz dobry stan chemiczny, a dla JCWP „Ner do Dobrzynki” – jako umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki) oraz dobry stan chemiczny.

Ocena ryzyka nieosiągnięcia przyjętych celów środowiskowych przez te JCWP została określona jako zagrożona, w związku z czym dopuszczono odstępstwa czasowe (derogacja do 2027 roku), ze względu na brak możliwości technicznych lub dysproporcjonalne koszty osiągnięcia założonych klas.

W obowiązującym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, w ramach ochrony podsystemu hydrologicznego, zakłada się m.in. ochronę obniżeń dolinnych oraz ograniczenie uszczelnienia powierzchni w górnych częściach dorzeczy, poprawę jakości wód powierzchniowych, wprowadzenie zasad zagospodarowania wód opadowych na gruncie, odprowadzenie infiltracyjne wód opadowych do gruntu lub zastosowanie innych metod pozwalających na poprawę bilansu wodnego. Ponadto wskazuje się, aby tereny przylegające bezpośrednio do wyznaczonych dolin nie podlegały intensywnym procesom inwestycyjnym (powinny być wykorzystywane głównie jako strefa rozwoju funkcji rekreacyjnych), a w uzasadnionych przypadkach powinny również podlegać całkowitemu wykluczeniu możliwości zabudowy. Do głównych zagrożeń wód powierzchniowych na omawianym obszarze można zaliczyć spływ powierzchniowy z terenów o nieprzepuszczalnym podłożu – parkingów oraz dróg.

Zlewnia rzeki Łódki na analizowanym obszarze, a przede wszystkim na terenach przyległych do ich wyższych odcinków, charakteryzuje się wysokim stopniem zurbanizowania (duże powierzchnie sztuczne nieprzepuszczalne i skanalizowanie terenu). Po gwałtownych bądź długotrwałych opadach wody opadowe, spływające po powierzchni terenu

¹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 335)

i za pośrednictwem kanalizacji do koryta cieków, powodują szybki wzrost przepływów maksymalnych. Skutkuje to występowaniem lokalnych podtopień (miejsc zalewowych). Na omawianym obszarze nie wyznaczono obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Wody podziemne i gruntowe

Warunki hydrogeologiczne zachodniej części Łodzi, w tym obszarze objętego opracowaniem planu, przedstawia *Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50 000 Arkusz Łódź-Zachód (627)* wraz z objaśnieniami do mapy, opracowana przez Państwowy Instytut Geologiczny w 2002 r.

Według podziału na jednostki hydrogeologiczne dokonanego w ww. opracowaniu, analizowany obszar znajduje się w zasięgu trzech jednostek (przy ich granicach):

- w jednostce zasadniczej „3”, w jednostce 5 Q/bcCr3II/Cr1 (większość obszaru – część północna, środkowa i wschodnia); główny użytkowy górnokredowy poziom wodonośny występuje na głębokości ponad 50 m, jego średnia miąższość wynosi 85 m. Średnia wodoprzewodność wynosi $510 \text{ m}^2/24\text{h}$, wydajność potencjalna od 70 do ponad $120 \text{ m}^2/\text{h}$, natomiast moduł zasobów odnawialnych $170 \text{ m}^3/24\text{hxkm}^2$, a dyspozycyjnych $102 \text{ m}^3/24\text{hxkm}^2$. Podrzędne użytkowe poziomy wodonośne tworzą utwory czwartorzędowe i kredy dolnej Q/cbCr3I/Cr1;

- w jednostce zasadniczej „1”, w jednostce 3 Q/cbCr3II (zachodni skraj obszaru); górnokredowy poziom wodonośny jest tutaj głównym poziomem użytkowym. Zalega na głębokości ponad 50 m, a jego średnia miąższość wynosi 100 m. Przewodność osiąga wartość $400 \text{ m}^2/24\text{h}$, wydajność potencjalna kształtuje się w przedziale od $70 \text{ m}^3/\text{h}$ do powyżej $120 \text{ m}^3/\text{h}$, moduł zasobów odnawialnych i dyspozycyjnych wynosi odpowiednio $159 \text{ m}^3/24\text{h km}^2$ i $104 \text{ m}^3/24\text{hxkm}^2$;

- w jednostce zasadniczej „9”, w jednostce 2b Cr3II (południowa część obszaru); jednostkę charakteryzuje obecność tylko jednego głównego użytkowego poziomu wodonośnego, zbudowanego z utworów kredy górnej. Strop poziomu występuje na głębokości powyżej 80 m, miąższość wodonośca to ponad 80 m. Średnia wodoprzewodność wynosi $450 \text{ m}^2/24\text{h}$, wydajność potencjalna od 10 do powyżej $120 \text{ m}^2/\text{h}$, natomiast moduł zasobów odnawialnych $256 \text{ m}^3/24\text{hxkm}^2$, a dyspozycyjnych $166 \text{ m}^3/24\text{hxkm}^2$.

Większość obszaru Łodzi, w tym analizowany obszar, położone są w granicach dolnokredowego zbiornika wód w ośrodku szczelinowo – porowym – Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (zwanego dalej GZWP) Nr 401 Niecka Łódzka. Jest to jeden ze 180 GZWP wydzielonych na terenie Polski w latach 1986 – 1989 przez zespół hydrogeologów pod kierownictwem Antoniego S. Kleczkowskiego. Jego powierzchnia po weryfikacji wynosi $1759,2 \text{ km}^2$ i jest o $142,8 \text{ km}^2$ mniejsza od ustalonej wstępnie przez A.S. Kleczkowskiego. Obszar zbiornika w całości zlokalizowany jest na terenie województwa łódzkiego – obejmuje m.in. całą zachodnią i centralną część Łodzi, około 83% jej powierzchni. Główny poziom zbiornika tworzą piaski, żwiry i słabo związane piaskowce kredy dolnej – dolnokredowy poziom zbiornikowy ma duże znaczenie jako dodatkowe źródło dla zaopatrzenia ludności w wodę, szczególnie w rejonie intensywnie eksploatowanym jakim jest Łódź. Ustalona w modelu matematycznym wielkość zasobów dyspozycyjnych poziomu zbiornikowego wynosi około $97200 \text{ m}^3/\text{d}$ przy module zasobowym $55,4 \text{ m}^3/\text{d}\cdot\text{km}^2$. Wartość ta stanowi około 52% wielkości zasobów odnawialnych w warunkach hydrodynamicznych według stanu na 2012 rok. Zasoby dyspozycyjne wszystkich poziomów wodonośnych w granicach zbiornika są szacowane

na około 328 800 m³/d (tj. około 187,3 m³/d*km²). Pobór wód podziemnych z poziomu zbiornikowego wynosi łącznie około 34776 m³/d, co stanowi około 36% wielkości jego zasobów dyspozycyjnych. Obszary ochronne wyznaczone według kryterium 25-letniego czasu dopływu wody do granic zbiornika zajmują łącznie około 15% powierzchni całego GZWP – pozostały obszar zbiornika cechuje się bardzo dobrymi warunkami naturalnymi ochrony i nie wymaga ustanawiania obszaru ochronnego, ani wprowadzania szczególnych ograniczeń w użytkowaniu terenów. Żaden z pięciu zaproponowanych obszarów ochronnych nie obejmuje omawianego obszaru.

Główne użytkowe piętro wodonośne na analizowanym obszarze to piętro czwartorzędowe, kredy górnej, o zasobach dyspozycyjnych jednostkowych szacowanych na 104 – 159 m³/24H*km².

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) są jednostkami hydrogeologicznymi, które zostały wyodrębnione na podstawie systemów krążenia wód przypowierzchniowego poziomu wodonośnego. Zgodnie z przyjętymi w 2011 roku Planami gospodarowania wodami (PGW) na obszarze dorzeczy w Polsce obowiązywał podział na 161 JCWPd. Na potrzeby aktualizacji PGW na lata 2016-2021 opracowano nowy podział na 172 JCWPd, a kolejna aktualizacja³ – obowiązująca w latach 2022-2027 – wprowadziła podział na 174 JCWPd. Obszar objęty opracowaniem obecnie położony jest w zasięgu JCWPd nr PLGW60072.

Wszystkie jednolite części wód podziemnych (JCWPd) obejmujące obszar miasta Łodzi zostały zidentyfikowane jako niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, a celem środowiskowym jest dobry stan chemiczny i ilościowy wód podziemnych. Według informacji zawartych w Programie wodno-środowiskowym kraju, jako dobry został oceniony zarówno stan ilościowy, jak i chemiczny wód, a w konsekwencji status całych JCWPd.

Wpływ na pogorszenie się stanu wód podziemnych mogą mieć obiekty znajdujące się w sąsiedztwie obszaru, np. takie jak stacje benzynowe - w przypadku rozszczelnienia podziemnych zbiorników mogłoby dojść do zanieczyszczenia wód i gleb produktami ropopochodnymi.

Według danych z 2000 r. (brak nowszych), badany obszar znajdował się w zasięgu łódzkiego górnokredowego i na granicy dolnokredowego leja depresyjnego, wywołanego eksploatacją wód podziemnych.

Na obszarze objętym opracowaniem nie zostały ustanowione strefy ochronne ujęć wód, ani obszary ochronne zbiorników wód podziemnych, o jakich mowa w art. 95 ust 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze*. Znajduje się tam kilka ujęć wód podziemnych. Ich orientacyjna lokalizacja (wg portalu Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego) została przedstawiona jako oznaczenie informacyjne na rysunku projektu planu.

Zieleń i walory krajobrazowe

Obszar objęty projektem planu, ze względu na swoje położenie w zurbanizowanej strefie miasta, charakteryzuje się występowaniem przekształconej szaty roślinnej, podobnie jak pozostałych komponentów środowiska. Działalność człowieka doprowadziła

² Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50 000 Arkusz Łódź-Zachód (627) wraz z objaśnieniami do mapy, opracowana przez Państwowy Instytut Geologiczny w 2002 r.

³ Dorzecze Wisły - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 300), Dorzecze Odry - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 335)

do przekształcenia naturalnych siedlisk i zastąpienia większości pierwotnych zbiorowisk roślinnych sztucznie utworzonymi oraz uproszczenia składu florystycznego pozostałych zespołów roślinnych.

Według *Atlasu Miasta Łodzi z 2002 r.* rejon miasta, obejmujący obszar opracowania, pod względem liczebności gatunków roślin zielnych charakteryzuje się wysokim (najwyższym w skali miasta) bogactwem florystycznym, tzn. że występuje powyżej 250 gatunków/km². Według ekspertyzy walorów przyrodniczych i krajobrazowych parku (2011 r.) na obszarze parku odnotowanych zostało 561 taksonów roślin naczyniowych; w tym 228 taksonów drzew i krzewów oraz 333 gatunki roślin zielnych.

Do początków XX w. obszar ten zajmowany był przez dawną Puszcę Łódzką, której pozostałości - lasy o charakterze naturalnym i półnaturalnym - zachowały się w północno-zachodniej i zachodniej części obszaru objętego projektem planu. Roślinność rzeczywistą na pozostałej części obszaru stanowi roślinność kultywowana oraz ruderalna (zasiedlająca podłoże zmienione przez człowieka w środowisku miejskim).

Aktualną potencjalną roślinnością naturalną, czyli taką, która rozwinęłaby się w obecnych warunkach środowiska po ustaniu ingerencji człowieka, są zbiorowiska leśne: w części północnej omawianego obszaru – eutroficzny las jodłowy *Galio-Abietenion* w kompleksie z wilgotnym grądem lub kwaśną buczyną, a w południowej – grąd subkontynentalny *Tilio cordatae-Carpinetum* odm. małopolska podzespół wilgotny typowy seria troficzna uboga i bogata (*Atlas miasta Łodzi, 2002*).

Obszar objęty projektem planu obejmuje południową część Parku im. marsz. J. Piłsudskiego, wraz z Miejskim Ogrodem Zoologicznym, rezerwatem przyrody „Polesie Konstantynowskie” i Aquaparkiem „Fala. W granicach obszaru znajduje się także odcinek ul. Konstantynowskiej, pomiędzy al. Unii Lubelskiej i ul. Krzemieniecką/Krakowską, z podwójnymi szpalerami lipowymi.

Na obszarze Parku znajdują się szczególnie cenne pod względem przyrodniczym drzewa (pojedyncze lub grupy – aleje), objęte ochroną jako pomniki przyrody – na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Większość z nich rośnie w północnej części Parku im. marsz. J. Piłsudskiego. W części południowej rosną uznane za pomniki przyrody dwa dęby szypułkowe, a na terenie rezerwatu: dąb szypułkowy i olsza czarna. Ponadto, w sąsiedztwie Parku znajduje się uznana za pomnik przyrody aleja lipowa, której przeważająca część usytuowana jest na terenie Ogrodu Botanicznego, a niewielki, skrajny, fragment w pasie drogowym ul. Krzemienieckiej.

Park im. marsz. J. Piłsudskiego

Część leśna parku położona jest w dolinie dwóch rzek: Bałutki i Łódki, obecnie uregulowanych. Utrzymuje charakter lasu półnaturalnego, z przebiegającymi swobodnie ścieżkami o nawierzchni ziemnej. Atrakcyjność terenu podnoszą niewielkie stawy (w ostatnich latach jednak przeważnie pozbawione wody). Bogatą szatę roślinną stanowią gatunki zarówno rodzime, jak i introdukowane. W północnej części oraz wzdłuż koryta obu rzek występują stanowiska bardziej wilgotne niż w części południowej. Podstawowymi gatunkami drzewostanu są tu: olcha czarna, jesion, grab pospolity, a także klony (zwyczajny i jawor) oraz dęby (szypułkowy i bezszypułkowy). W domieszce występują gatunki zarówno rodzime, jak i obcego pochodzenia: dąb czerwony, klon srebrzysty, polny i jesionolistny, modrzew europejski, topola osika i czarna, lipa drobnolistna. Ponadto spotykamy pojedyncze okazy

sosny pospolitej i czarnej, świerka pospolitego, brzozy, wiązu, kasztanowca białego i robinii akacjowej. Gęste podszycie tworzą: jarzab pospolity, czeremcha, głóg, bez czarny, leszczyna pospolita i śliwa (ałyca). W runie występują m.in.: bluszcz pospolity, ziarnopłon wiosenny, zawilec gajowy oraz jasnota plamista. Leśny charakter posiada także większość terenów usytuowanych na obrzeżach parku, stanowiąc tym samym strefę izolacyjną dla jego centralnych części.

Część parkowa (urządzona), rozciągająca się od Alei Zdrowie i Alei Średnicowej (al. Leśnej) do al. Unii Lubelskiej, zachowała się w stanie niewiele odbiegającym od pierwotnego – tak pod względem układu przestrzennego jak i tworzywa roślinnego (z uwzględnieniem naturalnych zmian spowodowanych upływem czasu). Główny skład gatunkowy drzewostanu tworzy brzoza brodawkowata, świerk pospolity, topola, grab oraz klony - zwyczajny i jawor. W domieszce przeważają gatunki rodzime: świerk kłujący, olcha czarna, dąb szypułkowy, lipa drobnolistna, modrzew europejski, jesion, wierzba biała, wiąz szypułkowy, klon polny, buk pospolity i sosna pospolita. Występują również gatunki obcego pochodzenia, takie jak dąb czerwony, robinia akacjowa, wierzba płacząca, klon jesionolistny i srebrzysty, sosna czarna oraz kasztanowiec biały. Znaczący udział ma jesion pensylwański, którym obsadzone zostały główne aleje parkowe. Gęste i różnorodne podszycie stanowią zarówno gatunki rodzime i ich ozdobne odmiany, jak i gatunki obcego pochodzenia, m.in. żywotnik zachodni, jaśminowiec wonny, porzeczkę alpejską, jałowiec, leszczyna pospolita, bez, czeremcha, śliwa, karagana, czereśnia, berberys, suchodrzew tatarski, jarzab pospolity i szwedzki, dereń biały, róża, tawuła, kosodrzewina, kalina.

Po południowej stronie ul. Konstanyńowskiej (na obszarze objętym omawianym projektem planu) znajduje się jeden z ciekawszych fragmentów parku - tzw. Ogród Dendrologiczny, założony w latach 30. XX w. przez ogrodnika miejskiego, Stefana Rogowicza (którego pamięci poświęcona jest tablica na umieszczonym tu głazie). Znajduje się tam wiele ciekawych i rzadkich gatunków i odmian drzew, m.in. świerk Brewera, świerk pospolity w odmianie węzowej, olcha czarna w odmianie strzępolistnej, buk pospolity oraz w odmianie czerwonolistnej, lipa drobnolistna, cis pospolity, świerk kłujący oraz gatunki obcego pochodzenia, m.in. tulipanowiec amerykański, platan klonolistny, żywotnik zachodni, gledicja trójcierniowa, cyprysik groszkowy, a także uznana za pomnik przyrody lipa drobnolistna oraz okaz buka pospolitego o rozmiarach pomnikowych (obwód 360 cm). Bardzo dobrze zachowany regularny układ ścieżek oraz cenne okazy drzew, a także ekspozycja od strony ul. Konstanyńowskiej oraz powiązania kompozycyjne z węzłami kompozycyjnymi parku nadają temu obszarowi najwyższe wartości historyczne.

Zauważyć należy, iż większa część parku zajmowana jest przez pospolite gatunki, takie jak: sosna zwyczajna, brzoza brodawkowata, dąb szypułkowy, grab, olsza czarna. Główne aleje parku wysadzone są jesionem pensylwańskim, lipami krymskimi, topolą chińską, brzozą brodawkowatą, modrzewiem europejskim i klonem srebrzystym. Inne rzadsze okazy to np.: bożodrzew, brzoza papierowa, świdośliwa jajowata, platan klonolistny, jarzab szwedzki, grochodrzew Różyńskiego, jabłonie ozdobne, skrzydłorzech jesionolistny, lipa gwiazdzista, grójecznik japoński, leszczyna turecka, dąb czerwony. Część ze zgromadzonych okazów jest pozostałością po dawnych szkołkach miejskich. Na terenie parku można też znaleźć typową roślinę runa leśnego - zawilca gajowego.

Park im. marsz J. Piłsudskiego wyróżnia się wyjątkowymi walorami krajobrazowymi, wynikającymi z rozległości zajmowanej powierzchni, co umożliwiło zaprojektowanie i urządzenie części o zróżnicowanym charakterze, przy zachowaniu fragmentów pierwotnej szaty roślinnej i ukształtowania terenu dolin rzecznych. Na atrakcyjność północnej części parku znacząco wpływa również obecność wody – układu naturalistycznych (choć obecnie sztucznie zasilanych) stawów, rozciągających się przez całą szerokość parku – od alei Unii Lubelskiej do alei Zdrowie.

Na szczególną uwagę zasługuje rezerwat przyrody „Polesie Konstantynowskie”, mieszczący się w południowej części terenu, przy ul. Krzemienieckiej - między Miejskim Ogrodem Zoologicznym a Domem Pomocy Społecznej (poza obszarem opracowania).

Obecnie w rezerwacie wyróżnić można dwa podstawowe zbiorowiska roślinne: łąkowe (w środkowej, północno-zachodniej i południowo-wschodniej części terenu) oraz łąkowe (wzdłuż kanału przeprowadzonego przez środek od północno-wschodniego narożnika do południowo-zachodniego). Główny skład gatunkowy drzewostanu tworzą oleha czarna i dąb szypułkowy (w tym dwa okazy - reprezentujące te gatunki - uznane za pomniki przyrody). Jako gatunki uzupełniające występują: jesion, grab, lipa drobnolistna, klon zwyczajny i jawor, wiąz polny i brzoza brodawkowata. Natomiast w podsyciu występuje licznie czeremcha i kalina koralowa. Runo tworzą m.in. bluszcz pospolity i zawilec gajowy oraz wiele innych cennych gatunków.

Pomimo iż procesy urbanizacyjne zachodzące w jego sąsiedztwie wpłynęły na zmianę składu gatunkowego roślinności rezerwatu (występujące tu niegdyś świerki i jodły zostały zastąpione przez gatunki bardziej odporne na zanieczyszczenia), wciąż zachowuje on unikalny charakter i posiada wysokie walory edukacyjne i poznawcze.

Miejski Ogród Zoologiczny, położony jest po południowej stronie ul. Konstantynowskiej, pomiędzy aleją średnicową (Al. Leśną) i ul. Krzemieniecką. Ma charakter zadrzewionego parku, z dominacją rodzimych gatunków drzew liściastych: klonów, lip, dębów i grabów, spontanicznie się odnawiających przy braku pielęgnacji. W związku z budową Orientarium znaczną część zadrzewień usunięto.

Fauna

Znaczny obszar pokryty zielenią, głównie o charakterze parkowym, a także lasem, wpływa na stosunkowo dużą liczbę zwierząt żyjących na tym terenie. Występuje tam cała gama ssaków, ptaków oraz bezkręgowców związanych z terenami zadrzewionymi i dolinami rzeczными. Z gatunków rzadkich i zagrożonych (*Atlas miasta Łodzi*, 2002) można wyróżnić następujące:

- wśród owadów – mierzwiak *Spilomyia diophtalma*, klecanka *Polistes nimpha*, kózka *Rhamnusium bicolor*, kraśnik sześcioplamek *Zygaena filipendulae*,
- wśród ptaków – kruk, dzięcioł średni, dzięcioł zielony, puszczyk,
- wśród ssaków – mysz leśna, mysz polna, jeż wschodni, wiewiórka, a także nietoperze - nocek rudy i nocek duży.

Największą różnorodność wśród zwierząt można spotkać w granicach rezerwatu przyrody „Polesie Konstantynowskie”, zajmującego południową część Parku (poza obszarem opracowania omawianego planu). Wynika to z braku ingerencji człowieka w życie biologiczne, przez co przyroda samoczynnie reguluje wszelkie procesy. Obiekt nie jest udostępniony dla zwiedzających, dzięki czemu spacerowicze nie płoszą zwierząt. Duże znaczenie ma też fakt

pozostawiania opadłych liści oraz powalonych czy martwych drzew, co przyciąga gatunki fauny próchnożernej.

Omawiając różnorodność fauny na obszarze opracowania należy uwzględnić również sąsiedztwo Miejskiego Ogrodu Zoologicznego, chociaż żyjące w nim zwierzęta nie mają możliwości przedostania się do środowiska zewnętrznego.

Awifauna

Park im. J. Piłsudskiego jest jedną z najważniejszych ostoi awifauny w Łodzi. Obszar ten stanowi także ważną bazę pokarmową dla licznych ptaków zalatujących z centrum miasta lub lęgących się na jego obrzeżu. Według ekspertyzy walorów przyrodniczych i krajobrazowych parku (2011 r.) na obszarze parku wykazano gnieźdzenie się 61 gatunków ptaków (50% wszystkich gatunków ptaków lęgowych stwierdzonych w Łodzi), z czego 57 objętych jest w Polsce ochroną gatunkową, w tym 55 ochroną całkowitą i 2 ochroną częściową. Cztery gatunki podlegają prawu łowieckiemu. Siedem gatunków ptaków tu gniazdujących objętych jest Dyrektywą Rady EWG o ochronie dziko żyjących ptaków zwaną potocznie Dyrektywą Ptasia (DP).

Park ten należy do jednego z siedmiu najcenniejszych obszarów ornitologicznych na terenie administracyjnym Łodzi. Duże bogactwo gatunkowe ptaków związane jest tu z wysoką różnorodnością i mozaikowością biotopów. Wiele ze stwierdzonych w parku gatunków uważa się za tzw. gatunki kluczowe, które służą do waloryzacji przyrodniczej terenów miejskich. Ich lista oparta jest na ustaleniach międzynarodowych organizacji ochrony przyrody, takich jak International Union for the Conservation of Nature (IUCN) i BirdLife International. Należą tu także gatunki z listy SPEC (Species of European Conservation Concern), gatunki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej UE (DP), gatunki z Polskiej czerwonej księgi zwierząt oraz uznane za bardzo rzadkie w Polskim Atlasie Ornitologicznym.

Wśród ptaków parku im. J. Piłsudskiego na szczególną uwagę zasługują:

1. Dzięcioł czarny – DP, gatunek związany ze starodrzewiami.
2. Dzięcioł średni – DP, gatunek związany ze starymi lasami liściastymi i mieszanymi z udziałem dębu.
3. Dzięcioł zielony – gatunek z listy SPEC, związany ze starymi i luźnymi zadrzewieniami złożonymi z gatunków liściastych.
4. Raniuszek – gatunek z listy SPEC, związany z prześwietlonymi drzewostanami liściastymi i mieszanymi z bujnym podszytem; obok Lasu Łągiewnickiego jest to jedyne miejsce jego gniazdowania w Łodzi.
5. Pleszka – gatunek z listy SPEC, preferuje mozaikę niskiej zabudowy, polan oraz zieleni wysokiej, szczególnie ze starszym przerzedzonym drzewostanem.

Do największych zagrożeń ornitofauny parku należy coraz silniejsza penetracja ludzka omawianego obszaru. Z tego powodu wiele gatunków wykazuje w pobliżu ZOO i innych licznie uczęszczanych rejonów wyraźnie mniejsze zagęszczenia niż w pozostałych partiach parku. Do ptaków tych należą np.: rudzik, strzyżyk, słowik rdzawy i cierniówka. Drugim ważnym czynnikiem wpływającym na bogactwo świata ptaków jest obecność siedlisk leśnych i parkowych ze starymi różnogatunkowymi drzewostanami. W związku z tym, podczas wykonywania zabiegów gospodarczych, pielęgnacyjnych, sanitarnych itp., należy chronić wszystkie najstarsze drzewostany oraz pojedyncze sędziwe drzewa.

Ochrona prawna zasobów przyrodniczych

Obszar, jak i całe miasto Łódź, znajduje się poza europejskimi systemami o wysokiej aktywności przyrodniczej wyznaczonych w ramach sieci Natura 2000; najbliższe są położone w odległości kilku kilometrów od granic miasta, a kilkunastu - od obszaru opracowania.

Park jako obiekt zabytkowy

Park im. marsz. J. Piłsudskiego, noszący wcześniej nazwę Parku Ludowego na Zdrowiu, został pod tą nazwą wpisany do rejestru zabytków nieruchomości decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr A/332 z dnia 24 marca 1993 r.

Rezerwat przyrody (Kod Inspire: PL.ZIPOP.1393.RP.36)

W południowej części Parku, na terenach dawnej puszczy łódzkiej, jeszcze przed II wojną światową ochroną objęto fragment lasu, jako rezerwat przyrody „Polesie Konstantynowskie”. Ponownie rezerwat został utworzony w roku 1954, w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu wielogatunkowego lasu o cechach zespołu naturalnego z udziałem jodły występującej na granicy zasięgu. W wyniku zachodzących zmian, a przede wszystkim urbanizacji terenów w sąsiedztwie rezerwatu oraz obniżania się poziomu wód podziemnych w mieście, na przestrzeni ostatnich ponad 50 lat nastąpiły znaczne zmiany w szacie roślinnej rezerwatu, związane przede wszystkim z osuszaniem siedlisk. Najbardziej widocznym tego objawem było wymieranie świerków i jodeł, które już nie odnawiają się naturalnie, a także olszy. Tym niemniej rezerwat nadal pozostaje naturalnym, bogatym ekosystemem leśnym i stanowi niezwykle cenny teren badawczy, a obserwacją zachodzących w nim przemian zajmują się kolejne pokolenia naukowców, głównie z Uniwersytetu Łódzkiego.

Jedną z osobliwości rezerwatu jest bluszcz pospolity *Hedera helix* L. (objęty ochroną gatunkową częściową) wspinający się na drzewa do wysokości nawet 20 m, kwitnący i owocujący. Kwitnące okazy bluszczu jeszcze do niedawna były rzadkością, natomiast wskutek zmian klimatycznych obecnie występują coraz powszechniej.

Innymi powierzchniowymi formami ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, położonymi najbliższej omawianego obszaru są:

- użytek ekologiczny „Międzyrzecze Łódki i Bałutki” (około 0,5 km na północny zachód),
- użytki ekologiczne: Majerowskie Pole i Majerowskie Błota (ok. 1,5 km na północny zachód),
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: Dolina Sokołówki (ok. 5,0 km na północ), Międzyrzecze Neru i Dobrzyńki (ok. 5,5 km na południowy zachód),
- Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich (ok. 5,5 km na północny wschód).

Pomniki przyrody

Na obszarze Parku im. marsz. J. Piłsudskiego znajduje się kilkadziesiąt drzew (pojedyncze, a także grupa i aleja) będących pomnikami przyrody, z których większość rośnie w północnej części parku, a tylko cztery w części południowej, objętej omawianym projektem planu.

Większość drzew – pomników przyrody – znajdujących się na terenie Parku została objęta ochroną w 1990 roku (Zarządzenie Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 stycznia 1990 r. w sprawie uznania tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników, Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 3 poz. 24).

Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. *o zmianie ustawy o ochronie przyrody*, z dniem 2 sierpnia 2001 r. Zarządzenie Nr 8/90 utraciło moc, z tym, że na podstawie jej art. 7, jak również na podstawie art. 153 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, drzewa uznane za pomniki przyrody z dniem wejścia w życie ww. ustaw stały się pomnikami przyrody w rozumieniu tych ustaw. Równocześnie przestały jednak obowiązywać przepisy wykonawcze do nich i obowiązujące wcześniej zasady ochrony tych pomników straciły ważność. Dla zapewnienia ciągłości działań konserwatorskich i ochrony dziedzictwa przyrodniczego miasta Łodzi podjęta została Uchwała Nr XCI/1612/10 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 7 lipca 2010 r. *w sprawie ustalenia zasad ochrony dla ustanowionych pomników przyrody oraz zniesienia ochrony prawnej w odniesieniu do niektórych obiektów (tekst jednolity - Uchwała nr IV/55/15 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 14 stycznia 2015 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 251)*.

Wykaz pomników przyrody ustanowionych Zarządzeniem Nr 8/90 Prezydenta Miasta Łodzi stanowi załącznik Nr 1 do uchwały Nr XCI/1612/10, a Załącznik nr 5 zawiera wykaz pomników przyrody, wobec których znosi się ochronę prawną (w tym dwóch drzew rosnących niegdyś w północnej części Parku im. marsz. J. Piłsudskiego).

Aktualny wykaz pomników przyrody znajdujących się na omawianym obszarze, według Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (stan na maj 2024 r.) zawiera tabela 1.

Tabela 1. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie objętym opracowaniem:

Lp.	Gatunek drzewa	Obwód pnia w cm (w akcie stanowiącym)	Nr działki	Kod Inspire
1	Dąb szypułkowy) <i>Quercus robur</i>	342 (285)	44/18, obręb P-16	PL.ZIPOP.1393.PP.1061011.122
2	Dąb szypułkowy) <i>Quercus robur</i> (w akcie stanowiącym jako dąb błotny)	264 (230)	44/18, obręb P-16	PL.ZIPOP.1393.PP.1061011.120
3	Dąb szypułkowy) <i>Quercus robur</i>	520 (480)	44/18, obręb P-16 (na terenie rezerwatu)	PL.ZIPOP.1393.PP.1061011.5072
4	Olsza czarna) <i>Alnus glutinosa</i>	155, 145, 145 (316) w CRFOP - 154	44/18, obręb P-16 (na terenie rezerwatu)	PL.ZIPOP.1393.PP.1061011.5073

Źródło: Geoserwis GDOŚ, Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

Uchwała nr IV/55/15 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 14 stycznia 2015 r. *w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie ustalenia zasad ochrony dla ustanowionych pomników przyrody oraz zniesienia ochrony prawnej w odniesieniu do niektórych obiektów*, (jak również podejmowane później uchwały w sprawie ustanowienia pomników przyrody z 2016 r. i 2020 r.), w odniesieniu do pomników przyrody wprowadzają następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu (...);
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;

5. umieszczania tablic reklamowych.

W ramach ochrony czynnej ustalona została możliwość dokonywania zabiegów pielęgnacyjnych, z uwzględnieniem zasad dobrych praktyk ogrodniczych.

Ochroną prawną, ale na podstawie przepisów o ochronie zabytków, objęty jest Park im. Marszałka Józefa Piłsudskiego (dawniej Park Ludowy na Zdrowiu), wpisany do rejestru zabytków nieruchomych województwa łódzkiego pod nr: A/332, z dn. 24.03.1993 r.

Ochrona gatunkowa roślin

Według ekspertyzy walorów przyrodniczych i krajobrazowych parku (2011 r.) na obszarze parku naturalne stanowiska miało 9 gatunków roślin chronionych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 (Dz. U. Nr 168, poz. 1764), w tym 2 objęte ochroną ścisłą i 7 ochroną częściową. W aktualnie obowiązującym akcie prawnym - Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409), większość tych gatunków nie jest już objęta ochroną. Zarazem autorzy ekspertyzy stwierdzają iż nie prowadzono w parku systematycznych badań florystycznych, zatem liczba gatunków chronionych może się zwiększyć.

Obecnie ochroną ścisłą objęty jest tylko gatunek:

- Kruszczyk błotny *Epipactis palustris* z rodziny storczykowatych: notowany w 1976 r. w dwóch miejscach nad Bałutką po południowej stronie ul. Biegunowej, w następnych latach nie był potwierdzany,

Gatunek wcześniej objęty ochroną ścisłą, od roku 2014 nie podlega ochronie:

- Przyłaszczka pospolita *Hepatica nobilis*: w 2011 r. stwierdzona w dwóch miejscach w południowo-wschodniej części leśnej i w trzech miejscach w części północno-zachodniej.

Gatunki wcześniej objęte ochroną częściową, od roku 2014 nie podlegają ochronie:

1. Bluszcz pospolity *Hedera helix*: bardzo często w obu częściach leśnych i w rezerwacie. Ściele się gęsto po ziemi i wspina wysoko na drzewa, wiele osobników obficie kwitnie i owocuje,

2. Przytulia wonna *Galium odoratum*: dość rzadko w płatach grądowych obu części leśnych,

3. Kopytnik pospolity *Asarum europaeum*: dopiero niedawno pojawił się w parku w dwóch miejscach w części leśnej na południe od Aquaparku,

4. Konwalia majowa *Convallaria majalis*: rośnie często i obficie w wielu miejscach parku, najliczniej w lesie z przewagą dębu w drzewostanie,

5. Porzeczka czarna *Ribes nigrum*: dość rzadko jako naturalny składnik podszycia w łęgowych i grądowych częściach leśnych parku,

6. Kalina koralowa *Viburnum opulus*: dość rzadko nad Łódką i Bałutką oraz w okolicy rezerwatu,

7. Kruszyna pospolita *Frangula alnus*: pospolity, naturalny składnik podszycia leśnych partii, rozprzestrzenia się też po urządzonej części parku.

Gatunki z regionalnej czerwonej listy

Z gatunków uznanych za zagrożone w regionie Polski środkowej w parku odnotowano naturalne stanowisko tylko jednego gatunku – jaskra kaszubskiego *Ranunculus cassubicus* – (kategoria zagrożenia DD – niedostatecznie znane). Drugim gatunkiem z tej listy jest kruszczyk

ślodny *Epipactis palustris* (kategoria EN – wymierające), ale stanowiska tego taksonu w parku są niepewne i wymagają weryfikacji.

Ochrona gatunkowa zwierząt

W parku gniazduje 57 gatunków ptaków podlegających ochronie gatunkowej ścisłej. Polskie prawo ochroną obejmuje wszystkie ptaki, przy czym ptaki łowne podlegają ochronie łowieckiej, będącej ochroną częściową (Ekspertyza walorów przyrodniczych i krajobrazowych parku, 2011).

Siedliska przyrodnicze, których ochrona wynika z prawa Unii Europejskiej

Lasy łąkowe i łąkowe są siedliskami przyrodniczymi (kody: 91E0, 9170) chronionymi Dyrektywą Siedliskową UE, implementowaną do prawa polskiego ustawą o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.

Park nie leży w granicach obszaru Natura 2000, ani nie sąsiaduje z takim obszarem, jednak występują tu siedliska przyrodnicze chronione Dyrektywą Siedliskową, do których ma zastosowanie jej przepis art. 6 - niedopuszczanie do pogorszenia się stanu ochrony (zwłaszcza, że w parku występują ptaki leśne chronione Dyrektywą Ptasią UE). Oznacza to, że w stosunku do terenów stanowiących las o wysokim stopniu naturalności, które są siedliskami naturalnymi (łąg jesionowo-olszowy, łąg subkontynentalny), niedopuszczalna jest działalność – także w jego sąsiedztwie – mogąca pogorszyć naturalność lasu lub warunki życia ptaków. Las łąkowy występuje również na terenach przyległych do parku od strony południowej (poza omawianym obszarem).

W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* z 2002 r. (nieobowiązującym) analizowany obszar został wskazany do utworzenia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego - jednego z siedmiu wówczas proponowanych na terenie miasta - jako formy ochrony przyrody obejmującej fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

W pracach Zespołu ds. waloryzacji przyrodniczo-ekologicznej miasta Łodzi, których efektem było wskazanie, w 2009 roku, terenów proponowanych do objęcia prawnymi formami ochrony, analizowany obszar nie został jednak wskazany jako wymagający podjęcia dodatkowych działań w zakresie ochrony prawnej. Kolejne *Studium*, uchwalone w 2010 r., tak jak i obecnie obowiązujące, z 2018 r. (ze zmianami z 2019 r. i 2021 r.), nie zawierały już propozycji ustanowienia na tym terenie żadnej z form ochrony przyrody.

Warunki klimatyczne

Wg regionalizacji rolniczo-klimatycznej Polski R. Gumińskiego, obszar Łodzi zaliczony został w całości do Dzielnicy Łódzkiej.

Warunki klimatyczne miasta, w tym też obszaru opracowania, podobnie jak całej Polski środkowej, kształtowane są w wyniku ścierania się w ciągu roku głównie mas powietrza polarno-morskiego (atlantyckiego) oraz mas powietrza kontynentalnego (azjatyckiego). Stąd też wynika typowa dla klimatu Polski przejściowość, wyrażająca się częstą zmianą stanów pogodowych i występowaniem sześciu pór roku.

Największą częstotliwość występowania w roku wykazuje powietrze polarno-morskie – 65 % dni w roku. Powietrze kontynentalne pojawia się w ciągu 29 % dni w roku. Sporadycznie, głównie w kwietniu (7 % dni) i maju (13,5 % dni), występują masy powietrza arktycznego. Najrzadziej występują masy powietrza zwrotnikowego.

Pod względem naturalnych warunków klimatycznych obszar wykazuje charakterystyczne dla Niziny Polskiej cechy pośrednie między strefą oddziaływania wpływów oceanicznych od zachodu i kontynentalnych od wschodu. Cechą charakterystyczną obszaru jest niewielkie zróżnicowanie temperatury powietrza - średnia roczna dla okresu od 1951 do 2005 roku wynosiła 8,5°C. Najchłodniejszym miesiącem jest zazwyczaj styczeń (średnia temperatura poniżej -1,8°C opadająca w niektórych latach do -12°C). Miesiącem najcieplejszym jest przeważnie lipiec (średnia temperatura 17,5°C - 18,6°C), ale w poszczególnych latach może to być też czerwiec lub sierpień, w których średnie temperatury osiągają 21°C. Generalnie największa zmienność średnich miesięcznych temperatur przypada na styczeń, luty i marzec, najmniejsza na późne lato i wczesną jesień.

Według danych ze stacji meteorologicznej Łódź-Lublinek średnie częstości kierunków wiatrów w wieloletnim okresie 1951-1980 wyrażone w procentach wynosiły: N = 7, NE = 6, E = 17, SE = 11, S = 9, SW = 14, W = 17, NW = 10, cisza = 9. Z powyższych danych wynika, że z sektora zachodniego (NW, W, SW) pochodzi ok. 41% wiatrów, a ze wschodniego (NE, E, SE) - 34%.

Maksymalne prędkości wiatru przypadają na zimę i wiosnę, i są także charakterystyczne dla kierunków o największych częstotliwościach (W i SW). Znacznymi prędkościami charakteryzują się też wiatry północne, jednak występują z mniejszą częstotliwością. Z uwagi na fakt, że analizowany obszar stanowi zieleni parkową z roślinnością wysoką, to kierunki – a zwłaszcza prędkości – wiatrów podlegają znacznym modyfikacjom. Z tego względu na terenie parku główne szerokie aleje oraz ciągi komunikacyjne stają się korytarzami do przemieszczania się mas powietrza.

Zachodnie, nizinne tereny Łodzi – w tym obszar opracowania, eksponowane są na dominujące wiatry sektora zachodniego, otrzymują przeciętnie ok. 550 mm opadów rocznie. W rozkładzie rocznym największe wartości opadów przypadają na miesiące letnie, głównie lipiec, w którym średnia miesięczna osiągała wartość 86 mm. Najmniejsze wartości opadów występują w lutym (27,9 mm). Miesiące zimowe odznaczają się najmniejszą zmiennością opadów z roku na rok, podczas gdy w miesiącach letnich zmienność ta osiąga wartości rzędu 300 - 400%. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w latach 1951-2005 dla miasta Łodzi wynosiła 614,3 mm, przy zmienności w tym okresie: od 703 mm (2001 r.) do 495 mm (2005 r.). Pokrywa śnieżna w ostatnim czasie utrzymywała się przeciętnie przez 82 dni w ciągu pięciu miesięcy (listopad, grudzień, styczeń, luty, marzec).

Silniejsza konwekcja nad miastem wywołana wyższą temperaturą, zanieczyszczeniem powietrza, a tym samym większą ilością źródeł kondensacji pary wodnej wpływa na wzrost liczby dni pochmurnych w stosunku do obszarów sąsiednich. Liczba dni pogodnych w roku (stacja meteorologiczna Łódź-Lublinek) wynosi 32 (w Sieradzu 56) a liczba dni pochmurnych 148 (w Sieradzu 111).

Zanieczyszczenie powietrza jest czynnikiem zmniejszającym ilość energii słonecznej docierającej do powierzchni terenu. Średnie roczne usłonecznienie (lata 1952-1980) wynosiło dla miasta Łodzi 1 500, 5 godz., co stanowi 33 % usłonecznienia możliwego astronomicznie, podczas gdy np. w Brwinowie 1 647,4 godz. (37 %), w Skierniewicach 1 732,6 godz. (39 %).

W 2005 r. roczne usłonecznienie wynosiło ok. 1 846 godzin, a największe wartości usłonecznienia przypadają na maj, czerwiec i lipiec.

Zagospodarowanie i sąsiedztwo

Obszar objęty sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o powierzchni 81,2 ha, położony jest w zachodniej części miasta, w dzielnicy Polesie, w granicach osiedla Zdrowie-Mania. Jego granice wyznaczają:

- 1) od północy: ulica Konstantynowska,
- 2) od wschodu: al. Unii Lubelskiej,
- 3) od południa: granice terenów sportowo-rekreacyjnych (Atlas Arena, Stadion Miejski ŁKS) i Domu Pomocy Społecznej „Włókniarz”,
- 4) od zachodu: ulica Krzemieniecka.

Sąsiedztwo obszaru stanowią:

- 1) od północy: północna część Parku im. marsz. J. Piłsudskiego, ogrody działkowe „ROD Kolarz Polesie”,
- 2) od wschodu: al. Unii Lubelskiej, ogrody działkowe „ROD im. Rogowicza”,
- 3) od południa: ulica Krzemieniecka, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej, tereny sportowo-rekreacyjne (Atlas Arena, Stadion Miejski ŁKS), teren Domu Pomocy Społecznej „Włókniarz”,
- 4) od zachodu: ulica Krzemieniecka/Krakowska oraz teren Ogródu Botanicznego im. prof. J. Mowszowicza, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej.

Omawiany obszar stanowi południową, mniejszą część Parku im. marsz. J. Piłsudskiego; którego większa część znajduje się po północnej stronie ul. Konstantynowskiej (poza omawianym obszarem). Na obszarze, poza ogólnodostępnym terenem parkowym, znajdują się wydzielone obiekty: Miejski Ogród Zoologiczny, Aquapark Fala i rezerwat przyrody „Polesie Konstantynowskie”.

Przez obszar opracowania lub w otaczających go ulicach przechodzą przewody sieci infrastruktury technicznej: wodociągowe, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, gazowe, ciepłownicze, elektroenergetyczne (napowietrzne i kablowe) i telekomunikacyjne.

Obszar, za wyjątkiem południowej granicy, jest otoczony ruchliwymi ulicami, w tym drogą wojewódzką Nr 710 (ul. Konstantynowska), co wpływa na hałas i poziom zanieczyszczeń występujący na tym terenie.

Wartości kulturowe

Park im. marsz. J. Piłsudskiego, noszący wcześniej nazwę Parku Ludowego na Zdrowiu, został pod tą nazwą wpisany do rejestru zabytków nieruchomości decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr A/332 z dnia 24 marca 1993 r.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków w obowiązującym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* ustalono m.in. strefy ochrony konserwatorskiej, które obejmują „obszary zabytków wpisanych do rejestru zabytków oraz zabytków wymienionych w gminnej ewidencji w postaci: układów urbanistycznych, układów ruralistycznych oraz miejsc koncentracji historycznych zespołów budowlanych oraz historycznych obiektów budowlanych”. W strefie B – „ochrony konserwatorskiej układów przestrzennych oraz zabytków i ich otoczenia” znajduje się

większość obszaru objętego omawianym projektem planu - poza strefą jest tylko teren Aquaparku Fala. Cały obszar został równocześnie wskazany jako „krajobraz charakterystyczny (dla miasta)”, czyli krajobraz o formach wyróżniających się przestrzennie i jednocześnie będący świadectwem historii i rozwoju Łodzi.

Zachodni skraj obszaru objętego opracowaniem znajduje się w strefie konserwatorskiej ochrony archeologicznej. Na obszarze został wskazany zabytek archeologiczny (stanowisko) kultury łużyckiej, z epoki brązu, nr AZP: 66-51/34.

Usytuowany po północnej stronie ul. Konstantynowskiej Pomnik Czynu Rewolucyjnego stanowi dobro kultury współczesnej, dla którego plan miejscowy dla tamtej części parku (uchwalony, ale jeszcze nie obowiązujący) wprowadza strefę ochrony jego ekspozycji (od strony ul. Konstantynowskiej), w której obowiązuje zakaz nowych nasadzeń zwartej zieleni wysokiej. Omawiany projekt planu również wprowadza strefę ochrony ekspozycji na osi tego pomnika, a w tekście planu ustala .

Powiązania ekologiczne

W opracowaniu ekofizjograficznym do *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* (plansza – waloryzacja przyrodnicza), cały Park im. marsz. J. Piłsudskiego, sąsiadujący z nim Ogród Botaniczny i nieodległe Błonia Łódzkie zostały zaliczone do głównych istniejących elementów struktury przyrodniczej miasta, jako tereny zieleni urządzonej. Równocześnie tereny te, wraz z większością terenów po ich zachodniej stronie – aż do granic miasta, są wskazane jako „obszary o wysokich walorach krajobrazowych i wartościach ekologicznych – w większości obszary w użytkowaniu rolniczym i leśnym, a zwłaszcza doliny rzeczne i tereny zieleni. Posiadają one walory pozwalające na uznanie ich w całości za formy ochrony przyrody w postaci obszarów chronionego krajobrazu lub zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Kierunki zmian w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów nie powinny naruszać walorów krajobrazowych, a same zmiany powinny następować w ramach jednego przedsięwzięcia w formie zorganizowanych działań inwestycyjnych”.

Jednym z głównych elementów zapewniającym przyrodnicze powiązanie obszaru z otoczeniem jest dolina rzeki Łódki, przepływającej przez północną część parku a następnie w kierunku zachodnim wzdłuż granicy Ogrodu Botanicznego. Od zachodu Ogród sąsiaduje z zielonymi terenami Brusa (Łódzkimi Błoniami), te zaś przechodzą w tereny podmiejskie i rolne. *Zapewnia to ciągłość ekologiczną wszystkich tych terenów, w tym możliwość migracji roślin i zwierząt - ograniczoną jednak ze względu na ogrodzenia Ogrodu Botanicznego oraz przebieg ulic Krakowskiej i Krzemienieckiej.* Poprzez północną część parku istnieją kolejne istotne połączenia przyrodnicze: pomiędzy terenem leśnym w dolinie rzecznej a dawnym poligonem na Brusie (z dwoma użytkami ekologicznymi) – poprzez znajdujące się po zachodniej stronie ulicy Krakowskiej ogrody działkowe, tereny zieleni towarzyszące szkole i domowi Klemensa Grabskiego oraz Klubowi Sportowemu Kolejarzy; również i tutaj utrudnieniem w funkcjonowaniu korytarzy ekologicznych jest obecność ruchliwej ulicy i ogrodzeń.

Barierę stanowi także dzieląca park ulica Konstantynowska, o dużym obciążeniu ruchem i z torowiskiem tramwajowym (aktualnie nieużytkowanym).

Nie ma natomiast możliwości zapewnienia powiązań przyrodniczych terenu opracowania z terenami położonymi na wschód od niego, bowiem bariery stanowią: al. Unii Lubelskiej, tereny kolejowe oraz trasa szybkiego ruchu – Al. Włókniarzy, a także ze zurbanizowanymi terenami po stronie południowej.

Zachowanie aktywnych przyrodniczo terenów w granicach analizowanego obszaru, stanowiących część systemu ekologicznego miasta, jest niezwykle istotne również z tego powodu, że położone są one na głównym kierunku przewietrzania miasta i w znacznej mierze wpływają na kształtowanie się mikroklimatu centrum Łodzi.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Biorąc pod uwagę istniejące uwarunkowania fizjograficzne oraz stopień zainwestowania i potrzeby miasta, przyjęty kierunek polityki przestrzennej w zakresie zagospodarowania analizowanego obszaru jest uzasadniony i celowy. Projekt planu nie wprowadza radykalnych zmian w przeznaczeniu terenów, w stosunku do ich obecnego użytkowania, tym samym realizacja jego ustaleń nie spowoduje istotnej zmiany obecnego stanu środowiska – w szczególności jego pogorszenia.

W projekcie planu zakłada się zachowanie istniejącego układu drogowo-ulicznego, z dopuszczeniem lokalizacji i budowy dróg wewnętrznych niewyznaczonych na rysunku planu, służących obsłudze ruchu z terenu ich lokalizacji.

Brak obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oznacza brak jasno określonej polityki przestrzennej i stwarza tym samym niebezpieczeństwo powstania chaosu przestrzennego oraz konfliktów pomiędzy rozwojem gospodarczym, a ochroną środowiska. Obecnie zagospodarowanie, na które składa się głównie zabytkowy park, faktycznie jednak redukuje to zagrożenie, bowiem mało prawdopodobne jest zagospodarowanie tych terenów w niepożądanym kierunku i o przypadkowych funkcjach. Prowadzenie działań inwestycyjnych w obiekcie wpisanym do rejestru zabytków wymaga bowiem pozwolenia właściwego organu, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków.

Na obszarze parku znajdują się wydzielone tereny nie stanowiące zabytku: Miejski Ogród Zoologiczny oraz teren usług – Aquapark Fala, dla których w projekcie dopuszczono zabudowę, określając jednocześnie jej parametry. Brak realizacji ustaleń projektowanego planu może, zatem, spowodować głównie obniżenie lub wręcz utratę walorów kulturowych: historycznych i krajobrazowych obszaru - jeśli nowe zainwestowanie nie będzie respektować tych walorów, a także pogorszenie się stanu obiektów zabytkowych. Może także pogorszyć się stan środowiska przyrodniczego, w przypadku nie respektowania ustaleń planu, w szczególności dotyczących: przeznaczenia terenów, lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i ustalonych wskaźników zagospodarowania terenu.

Plan wskazuje granice rezerwatu przyrody „Polesie Konstantynowskie”, dla którego sposób zagospodarowania i zasady ochrony określa zarządzenie ustanawiające ten rezerwat oraz plan ochrony, tak więc zasady te będą obowiązywać niezależnie od uchwalenia planu. Przepisy odrębne ustalają także zasady ochrony dla ustanowionych pomników przyrody.

Ustalenia w zakresie ochrony środowiska oraz w zakresie obsługi obszaru przez infrastrukturę techniczną zapewniają utrzymanie stanu środowiska na co najmniej dotychczasowym poziomie, przy czym należy pamiętać, że gorsze parametry niektórych

elementów środowiska zależą głównie od zainwestowania i użytkowania terenów sąsiednich, gdyż na obszarze nie ma źródeł zanieczyszczeń, z wyjątkiem odcinków ulic. Poprawę jakości środowiska mogą spowodować przede wszystkim działania systemowe, obejmujące duże fragmenty miasta, wykraczające poza regulacje przyjęte w poszczególnych planach miejscowych.

5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Stan środowiska na obszarze objętym projektem planu, a także w strefie potencjalnych oddziaływań inwestycji realizowanych zgodnie z ustaleniami planu, jest na ogół dobry i pozbawiony istotnych źródeł zagrożeń, co wynika z położenia obszaru w peryferyjnej części miasta i jego przynależności do systemu przyrodniczego miasta. Obszar ten oraz jego najbliższe sąsiedztwo: północna część Parku im. marsz. J. Piłsudskiego, Ogród Botaniczny, Błonia Łódzkie oraz były poligon Brus, należą do najcenniejszych w skali miasta terenów aktywnych przyrodniczo. Szczególną rolę odgrywa Ogród Botaniczny, który jest zasobny w zieleń zachowaną w dobrym stanie zdrowotnym, stanowi ogromną kolekcję roślin, w tym rzadkich i zagrożonych wyginięciem, a także jest jedną z najważniejszych w aglomeracji łódzkiej ostoi ptaków lęgowych oraz miejscem występowania płazów i gadów.

Istotny wpływ na funkcjonowanie przyrody w mieście mają m.in. stosunki wodne oraz jakość powietrza, która ma decydujące znaczenie dla zdrowia człowieka.

Zlewnia rzeki Łódki, obejmująca większość analizowanego obszaru, na terenach przyległych do wyższego odcinka tej rzeki charakteryzuje się wysokim stopniem zurbanizowania (duże powierzchnie sztuczne nieprzepuszczalne i skanalizowanie terenu). Po gwałtownych bądź długotrwałych opadach wody opadowe, spływające po powierzchni terenu i za pośrednictwem kanalizacji do koryta cieków, powodują szybki wzrost przepływów maksymalnych. Skutkuje to występowaniem lokalnych podtopień (miejsc zalewowych). Na mapach zagrożenia powodziowego w granicach obszaru nie wyznaczono jednak obszarów szczególnego zagrożenia powodzią ani terenów, dla których określa się prawdopodobieństwo powodzi.

Jak wskazano w rozdziale 4, na podstawie prowadzonego monitoringu jakości wód powierzchniowych fizykochemiczny stan wód zarówno JWCP „Łódka”, jak i „Ner do Dobrzyńki” (wcześniej „Jasień”) oceniany był jako dobry, podobnie jak elementy hydromorfologiczne, jednak ich potencjał ekologiczny corocznie określano jako zły - co wiąże się z ich zanieczyszczeniem biologicznym. Również stan całych JCWP niezmiennie określany jest jako zły. Na jakość omawianych jednolitych części wód niewątpliwie wpływa sposób użytkowania i zagospodarowania terenów – rzeki te, przepływając przez tereny zurbanizowane, podlegają silnej presji antropogenicznej. Ocena ryzyka nieosiągnięcia przyjętych celów środowiskowych przez te JCWP została określona jako zagrożona, w związku z czym dopuszczono odstępstwa czasowe (derogacja do 2027 roku), ze względu na brak możliwości technicznych lub dysproporcjonalne koszty osiągnięcia założonych klas.

Niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych jest obejmująca omawiany obszar jednolita część wód podziemnych JCWPd PLGW600072, tak jak wszystkich JCWPd obejmujących obszar miasta Łodzi. Celem środowiskowym jest dobry stan chemiczny

i ilościowy wód podziemnych. Zarówno stan ilościowy, jak i chemiczny wód, a w konsekwencji status całych JCWPd, został oceniony jako dobry.

Projekt planu nie reguluje szczegółowo kwestii odprowadzania wód opadowych i roztopowych. Ustala nakaz stosowania rozwiązań umożliwiających wykorzystanie lub retencjonowanie nadmiaru wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do odbiornika (na warunkach określonych w przepisach odrębnych). Zgodnie z ustaleniami projektu planu podstawowymi odbiornikami nadmiaru wód opadowych i roztopowych są cieki wodne rzeki Łódki i rzeki Karolewki oraz kolektory II i III.

Analizowany obszar ze względu na swoje zagospodarowanie oraz sąsiedztwo innych wielkopowierzchniowych terenów zieleni, należy do jednych z czystszych pod względem jakości powietrza rejonów Łodzi. Najistotniejszą grupę zanieczyszczeń powietrza stanowią zanieczyszczenia pyłowe (pył zawieszony), będące aerozolami atmosferycznymi, złożonymi z kropli cieczy i ciał stałych. Są one znacznie bardziej zróżnicowane – pod względem pochodzenia, klasyfikacji i właściwości fizycznych oraz szkodliwości zdrowotnej – niż zanieczyszczenia gazowe. Ekspozycja na pył zawieszony ma bardzo poważny wpływ na zdrowie ludzi, szczególnie na układ oddechowy i układ krążenia. Głównymi źródłami pyłów są źródła antropogeniczne; spalanie węgla do celów energetycznych oraz komunikacja drogowa, w mniejszym stopniu działalność rolnicza. Ocenia się, że główną przyczyną stosunkowo wysokich stężeń pyłu, niekiedy przekraczających wartości dopuszczalne, jest nadmierna emisja niska z dużych obszarów nieucieplonej, opalanej węglem kamiennym, zabudowy zarówno śródmiejskiej, jak i zlokalizowanej w strefach peryferyjnych miasta, m.in. w pobliżu obszaru objętego projektem planu. Dlatego też koncentracja pyłu zawieszzonego podlega wyraźnym wahaniom w cyklu rocznym, tygodniowym oraz dobowym.

Z analizy informacji o stanie środowiska przyrodniczego i jego zagrożeniach, zawartych w *Raportach o stanie środowiska w województwie łódzkim*, sporządzanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska do 2018 roku corocznie (ostatni dotyczył 2017 r.), w *Atlasie Łodzi* (2002), a w ostatnich latach – na mapach oceny jakości powietrza – rozkładów stężeń zanieczyszczeń, publikowanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska, wynika, iż przedmiotowy obszar od lat położony był przy granicy strefy największej koncentracji zanieczyszczeń powietrza w mieście – obejmującej centralne rejony miasta. W roku 2020 wartości stężeń wszystkich badanych zanieczyszczeń były znacząco niższe, niż w latach wcześniejszych, co było efektem ograniczeń wprowadzonych w związku z pandemią, jednak już w kolejnym, 2021 roku (dotychczas nie ma nowszych danych) ponownie były już wyższe. Nieco niższe wartości stężeń poszczególnych zanieczyszczeń wskazywane były dla zachodniej części omawianego obszaru, wyższe – dla wschodniej.

Średnioroczne wartości stężenia pyłu zawieszzonego PM₁₀ wynosiły w 2021 roku 24,5 – 30,4 µg/m³ (poziom dopuszczalny – 40 µg/m³), a średniodobowe (36 max) w 2021 roku: 40,5 – 50,5 µg/m³ (poziom dopuszczalny – 50 µg/m³).

Poziom stężenia wszystkich mierzonych metali ciężkich w pyle PM₁₀, tak w roku 2021, jak i we wcześniejszych latach, nie przekraczał dopuszczalnego poziomu ołowiu oraz poziomów docelowych niklu, kadmu oraz arsenu w pyle. Imisja metali ciężkich na obszarze opracowania oraz całego województwa ze względu na brak dobrze rozwiniętego przemysłu metalurgicznego, nie stanowi znacznego zagrożenia. Natomiast corocznie, na wszystkich

stanowiskach pomiarowych w województwie, stwierdzane były znaczne przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

Średnioroczne wartości stężenia B(a)P w pyłe PM₁₀ na obszarze opracowania, tak jak na większości obszaru aglomeracji łódzkiej, w roku 2021 zawierały się w przedziale: 1,50 – 5,00 ng/m³, znacznie przekraczając wartość docelową, wynoszącą 1 ng/m³.

Największe zagrożenie dla zdrowia ludzi stanowią drobne frakcje pyłu zawieszonego – PM_{2,5}, których udział w średniej rocznej masie pyłu PM₁₀ wynosi ok. 56% (w aglomeracji łódzkiej). Stężenia pyłu PM_{2,5} nie były wcześniej przedmiotem oddzielnych pomiarów. Dopiero wobec konieczności wdrożenia unijnej dyrektywy CAFE (Clean Air for Europe), w 2010 r. po raz pierwszy dokonano oceny emisji pyłu PM_{2,5} – na podstawie obliczeń z wykorzystaniem matematycznego modelowania. Obszar opracowania, dla którego w 2021 r. określono stężenie pyłu PM_{2,5} na poziomie 15,5 – 20,4 µg/m³ znalazł się poza strefą przekroczeń wartości dopuszczalnej, wynoszącej 25 µg/m³.

Jak wynika z powyższych danych, stężenia zanieczyszczeń na omawianym obszarze są na ogół niższe od wartości dopuszczalnych. Przyczynia się do tego z jednej strony brak licznych źródeł emisji, a z drugiej – położenie i układ funkcjonalno-przestrzenny obszaru, który nie sprzyja tworzeniu się lokalnych koncentracji zanieczyszczeń. Fakt, że znaczna część analizowanego obszaru jest terenem aktywnym przyrodniczo, a istniejąca zabudowa nie jest zwarta, powoduje, że jest on stosunkowo dobrze przewietrzany, a jednocześnie sam nie stanowi znaczącego źródła zanieczyszczeń.

Według informacji z krajowego monitoringu chemizmu opadów atmosferycznych i depozycji zanieczyszczeń (w Raportach o stanie środowiska), roczny sumaryczny ładunek jednostkowy zdeponowanych zanieczyszczeń za rok 2017 szacowany był dla miasta Łodzi na 45,66 kg/ha*rok (nastąpił wzrost - za rok 2015 było to 35,28 kg/ha*rok) i nie były to wartości najwyższe w województwie. Według map chemizmu opadów, publikowanych przez GIOŚ, w skali kraju w ostatnich latach stężenia i ładunki poszczególnych badanych zanieczyszczeń na terenie miasta Łodzi należały do niskich (ale nie najniższych).

Brak danych dotyczących zanieczyszczenia gleb uniemożliwia ocenę stopnia tego zanieczyszczenia. Należy jednak założyć, iż w największym stopniu zanieczyszczenie gleb dotyczy przyulicznych pasów terenów – wzdłuż ulic (dróg), gdzie dochodzi do koncentracji zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego: przede wszystkim ołowiu, a także miedzi, cynku i kadmu. W granicach obszaru znajduje się odcinek ul. Konstantynowskiej, która prowadzi ruch tranzytowy w mieście, stanowiąc źródło uciążliwości akustycznej i emisji zanieczyszczeń, a także szlak przewozu niebezpiecznych substancji; znaczne nasilenie ruchu występuje również na alei Unii Lubelskiej i ulicy Krzemienieckiej. Kolejnym elementem mogącym wpływać negatywnie na środowisko jest przepływająca nieopodal rzeka Łódka – o wodach silnie zmienionych, choć ulegających nieznacznej poprawie.

Na omawianym obszarze nie stwierdzono historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi (nie ma obszarów wpisanych do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi)⁴,

Istotnym zagrożeniem dla mieszkańców i użytkowników danego terenu jest również hałas. Według informacji zawartych na „Strategicznej Mapie Hałasu” miasta Łodzi hałas drogowy

⁴ źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

na poziomie przekraczającym 75 dB (L_{DWN}) i 65 dB (L_N) notowany był na graniczących z obszarem ulicach: alei Unii Lubelskiej i ulicy Krzemienieckiej, a także na ul. Konstantinowskiej w pobliżu skrzyżowań z tymi ulicami. Część parku wzdłuż alei Unii Lubelskiej znajduje się w strefie oddziaływania hałasu kolejowego, który jednak nie przekracza w tym miejscu 50 dB (L_{DWN}) i 45 dB (L_N). „Strategiczna Mapa Hałasu” nie wskazuje na tym obszarze hałasu tramwajowego, bowiem linia tramwajowa w ulicy Konstantinowskiej pozostaje nieczynna od 2019 roku. Linia ta, łącząca Łódź z Konstantinowem, niebawem będzie ponownie uruchomiona i będzie źródłem hałasu, kumulującego się z hałasem drogowym. Wcześniejsza mapa akustyczna (z 2018 r.) dla tej ulicy wykazywała hałas szynowy na poziomie 60 – 65 dB (L_{DWN}) i 55 – 60 dB (L_N).

Większość obszaru jest terenem zieleni, zadrzewionym. Chociaż roślinność, zwłaszcza o zróżnicowanej wysokości i dużym zwarciu, ma właściwości tłumienia hałasu, to jednak (zwłaszcza w okresie bezlistnym) nie w takim stopniu jak przeszkody budowlane. Hałas drogowy przekraczający 55 dB (L_{DWN}) obejmuje obrzeżną strefę parku, z wyjątkiem jego południowo-wschodniej części, sąsiadującej z terenami ŁKS.

Zmniejszenie uciążliwości powodowanych przez komunikację może nastąpić poprzez zastosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych zarówno w budynkach jak i przy realizacji infrastruktury drogowej, a na terenach otwartych poprzez tworzenie stref zieleni izolacyjnej.

W pobliżu obszaru znajdują się znaczące emitory hałasu: kolejowego (linia kolejowa przebiegająca równoległe do wschodniej granicy obszaru, w odległości ok. 150 m) oraz drogowego i tramwajowego (al. Włókniarzy z torowiskiem tramwajowym, w odległości ok. 200 m na wschód od obszaru). Hałas pochodzący z tych źródeł ma wpływ na sumaryczny poziom hałasu na obszarze.

Parki nie są zaliczane do terenów chronionych akustycznie w rozumieniu przepisów z zakresu ochrony środowiska, to jest takich, dla których zostały określone dopuszczalne poziomy hałasu. Na obszarze objętym opracowaniem nie ma obiektów, dla których jest przewidziana prawem ochrona przed hałasem.

Należy równocześnie pamiętać, iż obszar opracowania obejmuje także ogród zoologiczny, a hałas może mieć istotny wpływ na dobrostan zwierząt. Szczególnie szkodliwe jest – dozwolone w przepisach z zakresu ochrony środowiska – używanie urządzeń nagłaśniających w trakcie imprez masowych, jakie odbywają się na terenie parku

Kolejnym elementem oddziałującym na środowisko badanego obszaru jest również promieniowanie elektromagnetyczne, przy czym promieniowanie pochodzenia naturalnego nie stanowi zagrożenia dla zdrowia lub życia człowieka. Takim zagrożeniem może być promieniowanie pochodzące od źródeł antropogenicznych, a przede wszystkim urządzeń: łączności osobistej (stacji bazowych GSM/UMTS), radiokomunikacyjnych (stacji radiowych i telewizyjnych), transmisji danych i sygnałów oraz radiolokacyjnych i radiodostępowych, a także linii i stacji wysokiego napięcia. W sąsiedztwie obszaru opracowania planu zlokalizowane są liczne nadajniki telefonii komórkowej, które jednak nie są istotnymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego, bowiem z pomiarów prowadzonych przez WIOŚ w Łodzi, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, w żadnym z punktów pomiarowych nie doszło do przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, podobnie jak we wcześniejszych latach. Przez obszar

przechodzi napowietrzna linia wysokiego napięcia 110 kV, a w pobliżu znajduje się kilka stacji bazowych telefonii komórkowej. Wyniki pomiarów pola elektromagnetycznego w ich otoczeniu wskazywały natężenie PEM poniżej 1,0 V/m⁵. Najwyższe wartości natężenia PEM na terenie województwa notowano na terenach centralnych dzielnic lub osiedli miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys. (w Łodzi na Dworcu Fabrycznym: E = 2,0 V/m), ale były one znacznie niższe od dopuszczalnej wartości E = 7 V/m.

Zanieczyszczenie światłem to nadmierne oraz nieodpowiednie używanie światła sztucznego, z czym należy walczyć podobnie jak z emisją gazów cieplarnianych do atmosfery. Zanieczyszczenie takie negatywnie wpływa na zdrowie ludzi oraz faunę, a pośrednio także na rośliny. U ludzi zmiana naturalnego rytmu dobowego powoduje zakłócenia w funkcjonowaniu zegara biologicznego (hamowanie uwalniania melatoniny), co prowadzi do nasilenia problemów zdrowotnych. Zmiana reżimu światła naturalnego wpływa na funkcjonowanie ekosystemów oraz biologię i ekologię poszczególnych gatunków zwierząt, zwłaszcza nocnych, poprzez drastyczne ograniczenie czasu ich aktywności. Wpływa na orientację w przestrzeni (zagrożenie dla ptaków przemieszczających się nocą), zdobywanie pożywienia, zachowania reprodukcyjne. W tym przypadku znaczenie ma zarówno intensywność światła, jak i jego spektrum (długość fali, nie tylko tych postrzeganych przez człowieka).

Z obecnym i planowanym zagospodarowaniem i funkcjonowaniem obszaru związana jest emisja sztucznego światła, a tym samym zanieczyszczenie światłem. Źródłem tego oddziaływania w analizowanym obszarze jest, i nadal będzie, oświetlenie uliczne (w tym na ulicach graniczących z obszarem) i parkowe, oświetlenie terenu i obiektów kubaturowych, a być może także iluminacja wybranych obiektów, np. poszczególnych drzew. Zasięg i skala oddziaływania będą zależne od przyjętych rozwiązań: rodzaju lamp (m.in. barwy światła) i opraw, możliwości regulacji poziomu oświetlenia i zastosowania czujników ruchu. W przypadku zanieczyszczenia światłem należy znaleźć właściwy kompromis poprzez stosowanie rozwiązań w zgodzie z otoczeniem, uwzględniających potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa na terenach przestrzeni publicznych, a także poprzez minimalizowanie ucieczki światła ponad horyzontu, głównie za sprawą rezygnacji z wypukłych kloszy na rzecz płaskiej szyby w oprawach oświetleniowych.

W zapisach – ustaleniach ogólnych – projektu planu zawarto zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco (t.j. zarówno zawsze jak i potencjalnie) oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem obiektów rekreacyjno-sportowych, przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej, dróg, linii tramwajowych oraz urządzeń wodnych. Na obszarze objętym ustaleniami planu mogą, zatem, być realizowane - w zależności od parametrów zaliczane do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko: obiekty infrastruktury technicznej, drogi, linie tramwajowe i urządzenia wodne (budowle przeciwpowodziowe, regulacja wód, budowle piętrzące) oraz zaliczane do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko obiekty rekreacyjno-sportowe (obiekty sportowe wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni

⁵ <https://si2pem.gov.pl/>

zabudowy nie mniejszej niż 4 ha lub obiekty przeznaczone do prowadzenia działalności gospodarczej związanej z rekreacją).

Pełne określenie zasięgu obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem poszczególnych inwestycji nie jest możliwy na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, bowiem nie precyzuje on szczegółowych zasad realizacji inwestycji. Oddziaływania te zostaną określone w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji danej inwestycji oraz w raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Dla potrzeb dalszych analiz przyjęto, iż koncentracja negatywnych znaczących oddziaływań inwestycji będzie ograniczona do terenu tej inwestycji i zgodnie z art. 144 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska „eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna (...) powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny”.

Analogicznie przyjęto, iż koncentracja negatywnych znaczących oddziaływań inwestycji zamknie się w wyznaczonych planem ich liniach rozgraniczających w przypadku modernizowanych i projektowanych odcinków infrastruktury technicznej oraz modernizacji ulic, z zastrzeżeniem, iż oddziaływania, takie jak hałas czy koncentracja zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw, będą odczuwalne także na terenach przylegających do drogi - w pasie o szerokości kilku do kilkunastu metrów.

Wymienione wyżej czynniki degradacji środowiska, wzajemnie się nakładając, mogą mieć negatywny skumulowany wpływ na żywe organizmy – zdrowie ludności, stan zdrowotny roślinności, a także dobrostan zwierząt wolno żyjących oraz przetrzymywanych w ogrodzie zoologicznym. Biorąc jednak pod uwagę natężenie tego oddziaływania i oceniając obecny zasób przyrodniczy, należy stwierdzić, że środowisko przyrodnicze badanego terenu znajduje się w dobrym stanie.

Możliwość ograniczania lub eliminacji potencjalnych zagrożeń – w celu osiągnięcia zauważalnej poprawy jakości środowiska – zależy będzie od kompleksowo podejmowanych działań, obejmujących wprowadzanie zmian w zakresie infrastruktury i rozwiązań komunikacyjnych, dotyczących rewitalizacji istniejącej zabudowy i wdrażania rozwiązań ograniczających emisje. Skala tych działań powinna wychodzić poza granice omawianego obszaru i obejmować teren całego miasta, lub przynajmniej jego znacznej części.

Żadna z planowanych inwestycji uciążliwych dla środowiska nie wiąże się z oddziaływaniem na obszary Natura 2000 (najbliższy jest oddalony o kilkanaście kilometrów) lub inne chronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Na obszarze objętym projektem planu znajduje się rezerwat przyrody „Polesie Konstantynowskie”; zajmuje od teren o przeznaczeniu: tereny zieleni objętej formami ochrony przyrody – rezerwat przyrody (1.ZN). Dla rezerwatu i znajdujących się na omawianym obszarze pomników przyrody w projekcie planu przewidziano ochronę zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przyrody.

6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Przedmiotowy obszar, jak i całe miasto Łódź, znajduje się poza europejskimi systemami o wysokiej aktywności przyrodniczej wyznaczonymi w ramach sieci Natura 2000.

W granicach obszaru znajduje się powierzchniowa forma ochrony przyrody, o jakiej mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – rezerwat przyrody „Polesie Konstantynowskie”, a także drzewa objęte ochroną w formie pomników przyrody: cztery pojedyncze okazy: trzy dęby szypułkowe i olsza czarna (olsza i jeden dąb rosną na terenie rezerwatu, pozostałe dwa obok muszli koncertowej).

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* (Mapa nr 15: Waloryzacja przyrodnicza), omawiany obszar zaliczono do obszarów o wysokich walorach krajobrazowych i wartościach ekologicznych, zdefiniowanych jako: „w większości obszary w użytkowaniu rolniczym i leśnym, a zwłaszcza doliny rzeczne i tereny zieleni; posiadają one walory pozwalające na uznanie ich za formy ochrony przyrody w postaci obszarów chronionego krajobrazu lub zespołów przyrodniczo-krajobrazowych; kierunki zmian w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów nie powinny naruszać walorów krajobrazowych, a same zmiany powinny następować w ramach jednego przedsięwzięcia, w formie zorganizowanych działań inwestycyjnych”, a zarazem jest on wskazany jako obszar o wysokich walorach przyrodniczo-kulturowych (Park im. marsz. J. Piłsudskiego jest objęty ochroną jako zabytek – wpisany do rejestru zabytków; zabytkiem nie są tereny Miejskiego Ogrodu Zoologicznego i Aquaparku Fała).

Obecnie zasadnicze problemy w zakresie środowiska przyrodniczego przedmiotowego obszaru dotyczą:

- zagrożeń dla ekosystemów rezerwatu przyrody „Polesie Konstantynowskie” – urbanizacja terenów w sąsiedztwie rezerwatu oraz obniżanie się poziomu wód podziemnych w mieście na przestrzeni ostatnich ponad 50 lat spowodowały znaczne zmiany w szacie roślinnej rezerwatu, związane przede wszystkim z osuszaniem siedlisk. Najbardziej widocznym tego objawem było wymieranie świerków i jodeł, które już nie odnawiają się naturalnie, a także olszy. Rezerwat sąsiaduje z ruchliwą miejską ulicą (ul. Krzemieniecką), zabudowanym terenem domu pomocy społecznej oraz ogrodem zoologicznym, który w ostatnich latach przeszedł gruntowną przebudowę, w tym związaną z rozległymi robotami ziemnymi;

- uciaźliwości akustycznej szlaków komunikacyjnych – głównymi emitarami hałasu na obszarze objętym opracowaniem i w jego sąsiedztwie są: transport kołowy (samochodowy) oraz szynowy (tramwajowy i kolejowy). Według informacji zawartych na „Strategicznej Mapie Hałasu” wartości poziomu hałasu drogowego w ciągu całej doby (wyrażone wskaźnikiem L_{DWN}) na większości opisywanego terenu - w centralnej części parku - wynoszą mniej niż 55 dB, a dochodzą do ponad 75 dB w pasach drogowych alei Unii Lubelskiej oraz ulic: Konstantynowskiej i Krzemienieckiej; w porze nocy poziom hałasu drogowego (L_N) wynosi około 5 dB mniej, niż wartości całodobowe. Usytuowane w ul. Konstantynowskiej torowisko tramwajowe, aktualnie nieczynne, według wcześniejszej mapy akustycznej było również źródłem hałasu, którego natężenie przekraczało 60 dB (L_{DWN}) i 55 dB (L_N), dodatkowo

pogarszając panujące na obszarze warunki akustyczne. Zachodnia część obszaru znajduje się ponadto w zasięgu hałasu kolejowego od przebiegającej w pobliżu linii kolejowej, który jednak nie przekracza poziomu 50 dB (L_{DWN}) i 45 dB (L_N). Na tym obszarze nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach prawa ochrony środowiska – nie ma tam obiektów (terenów) objętych ochroną akustyczną. ;

- kumulacji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego – w granicach obszaru objętego opracowaniem nie ma punktowych źródeł emisji, a głównym zagrożeniem jakości powietrza jest emisja liniowa, związana z eksploatacją dróg, oraz emisja niska z pobliskich nieucieplonych terenów mieszkaniowych. Na analizowanym obszarze stale jest znacznie przekraczany docelowy poziom stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, przy czym należy pamiętać, iż obszar przekroczeń obejmuje całą aglomerację; stężenie pyłu zawieszony PM2,5 jest na granicy poziomu dopuszczalnego, a stężenie pyłu zawieszony PM10 zbliża się do poziomu dopuszczalnego; wartości stężeń pozostałych zanieczyszczeń powietrza mieszczą się w normie;

- zmniejszającej się bioróżnorodności – wprowadzie na obszarze objętym opracowaniem i w jego sąsiedztwie udział terenów otwartych i powierzchni biologicznie czynnych jest wciąż znaczny, ale występujące procesy urbanizacyjne, a zwłaszcza lokalizacja tras komunikacyjnych, prowadzą do defragmentacji siedlisk przyrodniczych i ograniczania różnorodności w świecie roślinnym i zwierzęcym. Zagrożeniem dla trwałości istniejących zbiorowisk roślinnych jest także zmiana warunków gruntowo-wodnych, będąca efektem występujących zmian klimatycznych oraz wzmożony ruch - w tej części parku znajdują się licznie odwiedzane obiekty: zoo i aquapark, a także odbywają się imprezy masowe;

- degradacji i zanieczyszczeń gleby – obszar objęty opracowaniem został częściowo zurbanizowany, a obszary najsilniej zdegradowanych gleb - na których zalegają grunty antropogeniczne - to pasy drogowe oraz tereny zajęte przez zabudowę, w tym z kondygnacjami podziemnymi (Miejski Ogród Zoologiczny, Aquapark Fala). W tych miejscach powierzchniowa warstwa gruntów uległa nieodwracalnym przekształceniom. Szczególnie uciążliwą drogą jest ul. Konstantynowska, która prowadzi ruch tranzytowy w mieście, stanowiąc źródło uciążliwości akustycznej i emisji zanieczyszczeń, a także szlak przewozu niebezpiecznych substancji. Dodatkowym źródłem zanieczyszczenia gleb są środki chemiczne, stosowane do zimowego utrzymania ulic. Na omawianym obszarze nie stwierdzono historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi (nie ma obszarów wpisanych do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi)⁶;

- degradacji wód powierzchniowych i zakłócenia warunków gruntowo-wodnych – za zachodnią granicą obszaru płynie rzeka Łódka, o wodach silnie zmienionych, choć w ostatnich latach ulegających pewnej poprawie; zagospodarowanie terenów w górnym odcinku tej rzeki, wiążące się z uszczelnieniem powierzchni, znacznie ograniczyło możliwości naturalnego retencjonowania wód opadowych i roztopowych, które teraz są częściowo kierowane do sieci kanalizacji deszczowej, czego efektem jest obniżenie poziomu wód gruntowych; zagrożeniem dla jakości wód powierzchniowych i wód gruntowych są spływy powierzchniowe z tras komunikacyjnych, a także pozostałych nawierzchni utwardzonych, zmywające wraz z wodami opadowymi liczne zanieczyszczenia;

⁶ źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

- ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) - potencjał ekologiczny obu JCWP obejmujących obszar opracowania - „Łódka” i „Ner do Dobrzyńki” - został oceniony jako zły, a osiągnięcie celów środowiskowych określono jako zagrożone; ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych nie występuje w przypadku JCWPd, których status oceniono jako dobry;

- promieniowania elektromagnetycznego – głównymi emitorami (sztucznymi źródłami) tego rodzaju promieniowania są urządzenia łączności osobistej (stacje bazowe GSM/UMTS i LTE/CDMA), urządzenia radiokomunikacyjne (stacje radiowe i telewizyjne), urządzenia transmisji danych i sygnałów, linie wysokiego napięcia oraz urządzenia radiolokacyjne i radiodostępowe. W granicach obszaru opracowania nie ma istotnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego (jedynie przez wschodni narożnik przechodzi napowietrzna linia wysokiego napięcia 110 kV), ponadto z pomiarów, prowadzonych przez WIOŚ w Łodzi od roku 2008 wynika, iż w żadnym z punktów pomiarowych w województwie nie doszło do przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku;

- pogarszającego się stanu obiektów zabytkowych – zagrożeniem dla wpisanego do rejestru zabytków parku im. marsz. J. Piłsudskiego może być brak systematycznej i fachowej pielęgnacji zieleni, zwłaszcza starodrzewia, jak też zmiany w układzie przestrzennym i wprowadzanie funkcji niezgodnych z historycznym charakterem tego obiektu, co może doprowadzić do degradacji, a nawet całkowitej utraty, wartości historycznej i krajobrazowej.

Przyjęte w projekcie planu ustalenia dla poszczególnych terenów mają na celu ograniczanie wymienionych wyżej niekorzystnych zjawisk. Zasadnicze ustalenia planu zmierzają w kierunku, jeśli nie poprawy stanu środowiska jako całości, to przynajmniej utrzymania stanu obecnego, ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych parku i jego otoczenia, a także zapewnienia właściwych warunków dla zdrowia mieszkańców i użytkowników obszaru. Projekt planu nie zawiera ustaleń, których realizacja miałaby negatywny wpływ - w rozumieniu przepisów odrębnych - na stan środowiska na terenach położonych poza granicami obszaru objętego opracowaniem, w tym na terenach podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Według ustaleń projektu, na całym obszarze wykluczono możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów rekreacyjno-sportowych, przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej, dróg, linii tramwajowych oraz urządzeń wodnych.

Dzięki istniejącemu i projektowanemu wyposażeniu terenu w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej nie istnieje zagrożenie zanieczyszczenia gleb, wód i powietrza. Tym niemniej projekt zawiera ustalenia dotyczące infrastruktury technicznej (szerzej omówione w rozdziale 3 Prognozy) w zakresie ochrony powietrza, wód i ziemi oraz ochrony przed polami elektromagnetycznymi.

W projekcie sformułowano m.in. ustalenia w zakresie ochrony i kształtowania zieleni, nakazujące zachowania istniejącego zagospodarowania terenów zieleni urządzonej, z dopuszczeniem jej rewaloryzacji w sposób kontynuujący zasady kompozycji oraz nakaz zachowania i uzupełnienia istniejących szpalerów drzew. Projekt zawiera także ustalenia w zakresie: odnawialnych źródeł energii, ochrony zasobów wód, ochrony powietrza, ochrony

przed polami elektromagnetycznymi, gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków, ochrony powierzchni ziemi oraz gospodarki odpadami, ochrony przed hałasem.

Określenie szczegółowego zakresu ingerencji w środowisko przy realizacji inwestycji, które mogą być realizowane zgodnie z ustaleniami planu miejscowego, będzie możliwe dopiero na etapie prac projektowych i uzyskiwania stosownych decyzji. Należy wobec tego brać pod uwagę również możliwość występowania gatunków chronionych zwierząt, grzybów lub roślin na terenie objętym inwestycją - kolidującego z zamierzeniami inwestycyjnymi. Wówczas konieczne będzie uzyskanie od właściwego organu ochrony przyrody, na podstawie przepisów odrębnych, zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do dziko występujących gatunków.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu, oraz sposoby, w jakich zostały one uwzględnione podczas opracowywania projektu planu

Ramy programowe polityki ekologicznej wyznaczone są przez wytyczne europejskie obowiązujące na terenie całej Unii Europejskiej. Dokumentem nadrzędnym jest *Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej* (Strategia z Göteborga), w której wśród siedmiu kluczowych wyzwań w sferze polityki gospodarczej, ekologicznej i społecznej znalazły się m.in.:

- ograniczanie zmian klimatu oraz promowanie czystszej energii,
- zapewnienie, by systemy transportowe odpowiadały wymogom ochrony środowiska oraz spełniały gospodarcze i społeczne potrzeby społeczeństwa,
- promowanie wysokiej jakości zdrowia publicznego,
- aktywne promowanie zrównoważonego rozwoju.

System krajowej polityki ekologicznej Polski opiera się na założeniach strategicznego dokumentu sporządzanego na zlecenie Ministerstwa Środowiska jakim jest *Polityka ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030)*. Jest to jedna z podstaw prowadzenia polityki ochrony środowiska w Polsce oraz jedna z dziewięciu strategii⁷, stanowiących fundament zarządzania rozwojem kraju. W dokumencie tym wskazano m.in., że:

„Budowa innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju jest wymogiem nowoczesnej polityki państwa. Zrównoważony rozwój oznacza stabilny wzrost gospodarczy powiązany z racjonalną gospodarką zasobami środowiskowymi i respektowaniem praw człowieka. To właśnie człowiek jest nadrzędną wartością w Polityce ekologicznej państwa 2030 poprzez koncentrację tematyczną na jakości życia, zdrowiu i dobrobycie Polaków, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony środowiska, zachowaniu różnorodności biologicznej i innych form materii ożywionej oraz nieożywionej.

⁷ Do zintegrowanych strategii, oprócz *Polityki ekologicznej państwa 2030*, należą: *Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030*, *Polityka energetyczna Polski 2040*, *Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030 roku*, *Strategia produktywności*, *Krajowa strategia rozwoju regionalnego*, *Strategia „Sprawne państwo”*, *Strategia rozwoju kapitału społecznego*, *Strategia rozwoju kapitału ludzkiego*.

Rolą polityki ekologicznej jest więc zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Powinno to znaleźć odzwierciedlenie w odpowiednich strukturach zarządzania państwem na szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym oraz takim podziale kompetencji i zadań, który pozwoli na to, aby cele na każdym szczeblu były wyznaczane w oparciu o rozpoznanie potrzeb, zaś środki do ich osiągnięcia były dobierane z uwzględnieniem kryteriów efektywności ekologicznej i ekonomicznej. Kluczowa dla osiągnięcia celów polityki ekologicznej jest dodatkowo dbałość o kulturę współżycia ze środowiskiem na szczeblu samorządowym, zwłaszcza poprzez racjonalne planowanie zagospodarowania przestrzennego, które pomaga chronić ludność przed zanieczyszczeniami powietrza i hałasem, suszami i powodzią oraz stratami przez nie powodowanymi, jak również przyrodę przed nadmierną presją.”;

Kolejnym dokumentem jest *Strategia Rozwoju Kraju 2020* (średniookresowa strategia rozwoju kraju), w której stwierdzono, m.in.:

„Rosnąca presja demograficzna i rozwój gospodarczy wywierają wpływ na globalny ekosystem na niespotykaną dotąd skalę. Problem zachowania zdrowego, zdolnego do odtwarzania swoich zasobów i różnorodności środowiska urosł do rangi kluczowego wyzwania politycznego, gospodarczego i społecznego, stając się domeną coraz większego zainteresowania władz państwowych, regionalnych i lokalnych. Podstawowe kwestie wynikające z cywilizacyjnej presji na środowisko dotyczą gospodarowania wodami (ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody oraz zapewnienie dostępu do czystej wody) oraz odpadami (zachowanie hierarchii postępowania z odpadami, stosowanie najlepszych dostępnych technik i technologii oraz analizy cyklu życia produktów), zachowania różnorodności biologicznej (ochrona przyrody i krajobrazu), a także ochrony powietrza. Szczególnego znaczenia nabiera kwestia właściwego zabezpieczenia i reagowania na efekty zmian klimatycznych, zwłaszcza nadmiernego ogrzewania się atmosfery ziemi, czyli tzw. efektu cieplarnianego oraz wynikające z tych zmian powodzie, susze i niekorzystne zjawiska pogodowe o dużej intensywności. Uwzględnione również będą zmiany zachodzące w stanie ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej.”

W dokumencie tym, w ramach obszaru strategicznego „Konkurencyjna gospodarka” i wskazanego celu: „Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko” (Cel II.6) zostały określone priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

- Racjonalne gospodarowanie zasobami,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
- Poprawa stanu środowiska,
- Adaptacja do zmian klimatu.

W sąsiedztwie obszaru przepływa rzeka Łódka, w związku z czym istotne są dokumenty ogólnokrajowe dotyczące gospodarki wodnej: *Strategia Gospodarki Wodnej* z 2005 r. oraz *Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030* (z uwzględnieniem etapu 2016) z 2010 r. (projekt nie został wprowadzony w życie ze względu na brak niezbędnych przepisów w ustawie Prawo wodne z 18 lipca 2011 r.).

W *Strategii Gospodarki Wodnej* zostały określone następujące cele kierunkowe gospodarki wodnej:

Cel I: Zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód,

Cel II: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych,

Cel III: Podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy.

W *Strategii...* wskazano na potrzebę sporządzania planów gospodarowania wodą: „Istotną rolę w realizacji trzech podstawowych celów strategicznych odgrywać będą plany gospodarowania wodą w obszarze dorzecza Odry i obszarze dorzecza Wisły (...). Opracowanie i wdrożenie zintegrowanych programów gospodarowania wodami uwzględniających, obok poprawy jakości wód, racjonalne kształtowanie zasobów wodnych, a w tym budowę wielozadaniowych zbiorników retencyjnych i obiektów małej retencji wodnej w celu wyrównywania przepływu w rzekach oraz sterowania odpływem wód opadowych. Działania w tym zakresie powinny sprzyjać zatrzymywaniu możliwie największej ilości wody w glebie, a także ochronie naturalnie ukształtowanych ekosystemów oraz ochronie gatunkowej flory i fauny związanej ze środowiskiem wodnym.” A zarazem „swoje odzwierciedlenie w planach znajdują również przedsięwzięcia jednostek samorządu terytorialnego, realizującego lokalne potrzeby, np.: w odniesieniu do retencjonowania wód”.

Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030, jako cel nadrzędny polityki wodnej wskazuje:

- zapewnienie powszechnego dostępu ludności do czystej i zdrowej wody oraz istotne ograniczenie zagrożeń wywołanych przez powodzie i susze w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównania dysproporcji regionalnych,

zaś celami strategicznymi dla osiągnięcia celu nadrzędnego są:

- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów,
- zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę,
- zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki,
- ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków powodzi i susz oraz zapobieganie zwiększaniu ryzyka wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych i ograniczenie wystąpienia ich negatywnych skutków,
- reforma systemu zarządzania i finansowania gospodarki wodnej.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i ogólnokrajowym stanowią z kolei podstawę konstruowania celi szczegółowych na szczeblu krajowym – regionalnym i lokalnym.

W *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planie zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi (2018)* stwierdzono, iż „dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania przestrzeni przyrodniczej kluczowe są zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego w sposób umożliwiający trwałe korzystanie z nich zarówno obecnie, jak i w przyszłości, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, mitygacja i adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie ryzyka wynikającego z zagrożeń.”

Wskazane zostały następujące kierunki działań:

- racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi, m.in. poprzez: - ochronę gleb, ochronę i racjonalne gospodarowanie złożami kopalin, przywracanie wartości użytkowej gruntom zdewastowanym i zdegradowanym;

- zwiększanie i poprawa jakości zasobów wodnych, m.in. poprzez: ochronę zasobów wód powierzchniowych oraz poprawę zdolności retencyjnych zlewni, poprawę jakości wód powierzchniowych, ochronę zasobów i jakości wód podziemnych;

- poprawa jakości powietrza, m.in. poprzez: wdrażanie uchwały antysmogowej oraz programów ochrony powietrza dla stref, w których notuje się przekroczenia poziomu dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, wdrażanie czystych technologii węglowych;

- kształtowanie zasobów leśnych, m.in. poprzez: ochronę i wzbogacanie istniejących kompleksów leśnych i zadrzewień, zwiększanie lesistości;

- zachowanie i wzrost różnorodności biologicznej, m.in. poprzez: ochronę, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej;

- zachowanie najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego, m.in. poprzez: , ochronę pozostałych terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, kształtowanie spójnego systemu obszarów chronionych, kształtowanie korytarzy ekologicznych;

- przeciwdziałanie zagrożeniom, m.in. poprzez: poprawę klimatu akustycznego, ograniczanie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym, ograniczanie zagrożenia awariami, ograniczanie zagrożenia ruchami masowymi ziemi, ograniczenie zagrożenia powodziowego, przeciwdziałanie skutkom i adaptacja do zmian klimatu.

W zakresie dziedzictwa kulturowego w Planie tym podkreślono, iż: „zachowanie materialnych i niematerialnych zasobów dziedzictwa kulturowego w jak najbardziej kompletnym i autentycznym stanie ma kluczowe znaczenie dla utrwalania tradycji regionalnej i uwypuklenia różnorodności jej charakterystycznych atrybutów.”

Cele ochrony środowiska ustanowione w odniesieniu do obszaru samej Łodzi zawarte zostały w dwóch podstawowych dokumentach określających potrzeby i zasady kształtowania środowiska przyrodniczego miasta: *Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025* oraz w *Strategii Zintegrowanego Rozwoju Miasta Łodzi 2030+* (która zastąpiła wcześniejszy dokument - *Strategię Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+*). Narzędziem wdrożeniowym założeń, które były zawarte w *Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+*, a które zachowały aktualność, jest jedna z polityk sektorowych – *Polityka komunalna i ochrony środowiska Miasta Łodzi 2020+*, której jednym z celów operacyjnych jest m.in. „zachowanie różnorodności biologicznej, ciągłości i stabilności układów ekologicznych poprzez ochronę relikwów przyrody naturalnej oraz przeciwdziałanie urbanizacji terenów stanowiących system ekologiczny Miasta”.

W *Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+* we wnioskach płynących z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej wskazano na konieczność „mitygacji tj. podjęcia działań zmierzających do zahamowania zmian klimatu oraz adaptacji tj. przystosowania się do nowych warunków klimatycznych w taki sposób, aby zminimalizować ryzyko negatywnego ich wpływu na sposób funkcjonowania społeczeństwa i gospodarki”.

Wskazania, pochodzące z powyższych dokumentów, stanowiły podstawę do określenia celów środowiskowych w dokumentach ustanowionych na szczeblu krajowym i regionalnym, odnoszących się bezpośrednio do terytorium województwa lub miasta oraz lokalnym. W poniższej tabeli (Tabela 2) wykazano, w jaki sposób cele te znalazły odzwierciedlenie w ustaleniach i regulacjach zwartych w analizowanym projekcie planu miejscowego.

Tab. 2. Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu, zawarte w wybranych dokumentach ustanowionych na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz sposoby ich uwzględnienia w projekcie planu

Nazwa dokumentu	Cele ochrony środowiska ustanowione w dokumencie (wybór)	Ustalenia projektu planu
<i>Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi</i>	<p>Wskazana w <i>Planie</i> wizja rozwoju przestrzennego województwa to: region spójny terytorialnie i wizerunkowo, kreatywny i konkurencyjny w skali kraju i Europy, o najlepszej dostępności komunikacyjnej, wyróżniający się atrakcyjnością inwestycyjną i wysoką jakością życia.</p> <p>Cele szczegółowe zmierzają do stworzenie regionu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spójnego, o zrównoważonym systemie osadniczym; - o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury transportowej; - o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury technicznej; - o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego; - o dobrze zachowanym dziedzictwie kulturowym; - o wysokiej atrakcyjności turystycznej; - o wysokim poziomie bezpieczeństwa publicznego; - efektywnie wykorzystującego endogeniczny potencjał rozwojowy na rzecz zrównoważonego rozwoju przestrzennego. 	<p>Celem regulacji zawartych w ustaleniach przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest kształtowanie standardów zagospodarowania i użytkowania terenów. Podstawową zasadą ochrony i kształtowania ładu przestrzennego na obszarze objętym projektem planu jest ochrona walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych zabytkowego Parku im. Marszałka Józefa Piłsudskiego i jego otoczenia oraz zapewnienie właściwych relacji przestrzennych i środowiskowych pomiędzy terenami.</p>
<i>Strategia Rozwoju Miasta Łodzi 2030+ Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031</i>	<p>„Strategia Rozwoju Miasta Łodzi 2030+” wyznacza cztery cele strategiczne rozwoju określające aktywność miasta w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Łódź silna i odporna, - Łódź ekonomicznego i społecznego rozwoju, - Łódź odpowiadająca na oczekiwania interesariuszy, - Łódź zachwycająca. <p>W „Programie Ochrony Środowiska...” zostały określone cele w podziale na poszczególne obszary interwencji.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ochrona klimatu i jakości powietrza: poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu 	<p>W projekcie planu wyznaczono tereny o przeznaczeniu podstawowym: zieleni urządzona publiczna – ZP, zieleni objęta formami ochrony przyrody – rezerwat przyrody – ZN, plac publiczny – PP, zieleni urządzona publiczna – ogród zoologiczny – ZPZ, zabudowa usługowa – U, infrastruktura techniczna – IT, droga publiczna z torowiskiem tramwajowym – KDZ+T i droga wewnętrzna – KDW. Na obszarze objętym planem jest możliwa lokalizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, takich jak: obiekty rekreacyjno-sportowe, przedsięwzięcia dotyczące infrastruktury technicznej, dróg, linii tramwajowych oraz urządzeń wodnych.</p> <p>Sformułowano ustalenia w zakresie: odnawialnych źródeł energii, ochrony i kształtowania zieleni oraz krajobrazu,</p>

	<p>bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zagrożenia hałasem: redukcja hałasu do poziomów dopuszczalnych; - Pola elektromagnetyczne (PEM): ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi; - Gospodarowanie wodami: ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą; - Gospodarka wodno-ściekowa: prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej; - Zasoby geologiczne: racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; - Gleby: rekultywacja terenów zdegradowanych; - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów: gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami; - Zasoby przyrodnicze: zapewnienie odpowiedniej dostępności i jakości terenów zieleni; - Zagrożenie poważnymi awariami: zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii. 	<p>ochrony zasobów wód, ochrony powietrza, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków, ochrony powierzchni ziemi oraz gospodarki odpadami. Nie zostały wyznaczone tereny chronione akustycznie wg. Prawa ochrony środowiska.</p> <p>W projekcie wskazano obiekty podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody: rezerwat przyrody, Ogród Zoologiczny i pomniki przyrody oraz zabytki: park wpisany do rejestru zabytków i zabytki archeologiczne. Wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej układów przestrzennych oraz zabytków i ich otoczenia, strefę ochrony ekspozycji Pomnika Czynu Rewolucyjnego i strefę ochrony archeologicznej.</p> <p>Wskazano układ komunikacyjny obszaru i jego połączenie z układem zewnętrznym. Ustalono wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną w oparciu o istniejące systemy, ich przebudowę i rozbudowę a także budowę nowych systemów.</p> <p>Określono zasady i warunki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu służące m.in. harmonijnemu wkomponowaniu zabudowy w krajobraz, poprzez określenie: linii zabudowy, gabarytów zabudowy, kolorystyki i rodzaju materiałów wykończeniowych elewacji i dachów.</p>
<p><i>Plan Gospodarki Odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031</i></p>	<p>- zintegrowana gospodarka odpadami w województwie w sposób gwarantujący ochronę środowiska, uwzględniając obecne i przyszłe możliwości, a także uwarunkowania ekonomiczne oraz poziom technologiczny istniejącej infrastruktury.</p>	<p>W planie ustalono nakaz zapewnienia dla nieruchomości miejsca służącego do czasowego gromadzenia miejsca odpadów stałych, z uwzględnieniem wymogów wynikających z przepisów odrębnych dotyczących budownictwa oraz dotyczących utrzymania czystości i porządku w gminie.</p>

Źródło – opracowanie własne

8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Żaden z wyznaczonych lub potencjalnych obszarów Natura 2000 nie znalazł się w granicach obszaru objętego opracowaniem projektu planu, ani w zasięgu hipotetycznego oddziaływania inwestycji - realizowanych zgodnie z ustaleniami planu - na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz jego integralność. Najbliżej położone obszary Natura 2000 - Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk - znajdują się w promieniu kilkunastu kilometrów od obszaru, a Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków - znacznie dalej. Z uwagi na oddalenie od

przedmiotowego obszaru oraz założony w projekcie planu sposób zagospodarowania terenów, przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń planu nie wpłyną negatywnie na cele ochrony ww. obszarów, w tym w szczególności nie przyczynią się do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono te obszary.

W granicach omawianego obszaru znajdują się tereny i obiekty objęte prawną formą ochrony (w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody): rezerwat przyrody „Polesie Konstantynowskie oraz pomniki przyrody: trzy dęby szypułkowe i olsza czarna.

Rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które mogłyby być - zgodnie z ustaleniami planu - realizowane na omawianym obszarze, zostały opisane w rozdziale 5 niniejszej prognozy. Według projektu planu, na całym obszarze nim objętym obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko), za wyjątkiem: obiektów rekreacyjno-sportowych, przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej, dróg, linii tramwajowych oraz urządzeń wodnych.

Realizacja dopuszczalnych inwestycji będzie powodowała pewne negatywne oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, a następnie, w trakcie ich eksploatacji, oddziaływania będą miały już stały charakter. Na etapie projektu planu niemożliwe jest jednak określenie skali (natężenia) oddziaływań oraz ich zasięgu.

Dla potrzeb oceny projektowanego planu pod kątem jego skutków dla środowiska wskazana jest analiza wszystkich potencjalnych oddziaływań, nie tylko określanych jako znaczące. Oddziaływania te zostały poniżej omówione w stosunku do poszczególnych elementów składowych środowiska analizowanego obszaru.

Przewidywane są następujące negatywne oddziaływania, wynikające z użytkowania obszaru objętego planem zgodnie z jego ustaleniami:

- 1) emisja zanieczyszczeń do powietrza – oddziaływanie stałe, występujące w perspektywie długoterminowej, wpływające głównie na powietrze, rośliny i zdrowie ludzi; głównym źródłem emisji będą samochody użytkowników wszystkich terenów oraz pojazdy poruszające się po drogach publicznych, zlokalizowanych w granicach obszaru i poza nim; problemem jest wzmożony ruch związany z dojazdami do obiektów zlokalizowanych na obszarze i w jego sąsiedztwie oraz niedostateczna liczba miejsc parkingowych; projekt planu ustala zakaz stosowania indywidualnych źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję substancji przekraczającą dopuszczalne normy, zatem nie wystąpi szkodliwa emisja z lokalnych kotłowni węglowych;
- 2) emisja hałasu komunikacyjnego (związanego z potrzebami transportowymi) – oddziaływanie o zmiennym dobowym natężeniu, występujące w perspektywie długoterminowej, wpływające na zdrowie ludzi oraz faunę obszaru, w tym na zwierzęta w ogrodzie zoologicznym; źródłem tego rodzaju oddziaływania są samochody użytkowników terenów oraz wjazdy gospodarcze (na obszarze nie ma zabudowy mieszkaniowej); główną uciążliwością pozostanie ruch samochodowy i tramwajowy na miejskich ulicach; projekt utrzymuje istniejący układ komunikacyjny i nie proponuje nowych elementów tego układu; projekt planu nie wskazuje terenów chronionych akustycznie, w rozumieniu przepisów odrębnych;

- 3) pogarszanie się stanu zdrowotnego drzew, w tym pomników przyrody i drzew rosnących na terenie rezerwatu przyrody, spowodowane pogarszaniem się warunków gruntowo-wodnych oraz niewłaściwą pielęgnacją lub jej brakiem – oddziaływanie stałe długoterminowe, nieodwracalne – niezależnie od naturalnych procesów starzenia się drzew, na osłabienie ich kondycji wpływają takie czynniki, jak: wykonywanie robót ziemnych w obrębie strefy korzeniowej drzew, zmniejszanie się powierzchni biologicznie czynnych i retencjonujących wodę, anomalie pogodowe - przede wszystkim przedłużające się okresy suszy i nieprofesjonalne wykonywanie zabiegów cięć w koronach;
- 4) zmiana dotychczasowego układu przestrzennego i sposobu zagospodarowania Parku im. marsz. J. Piłsudskiego (wpisanego do rejestru zabytków) - w ustaleniach planu dopuszczona została lokalizacja: zabudowy w wyznaczonych miejscach, obiektów sanitarnych, rzeźb plenerowych i instalacji artystycznych, urządzeń małej retencji i urządzeń wodnych, dróg wewnętrznych, a także lokalizacja, remont i przebudowa: ciągów pieszych i pieszko-rowerowych oraz terenowych obiektów sportowo-rekreacyjnych;
- 5) emisja promieniowania elektromagnetycznego – oddziaływania negatywne, stałe, sposobu użytkowania danego terenu, ale o znikomym nasileniu przy braku lokalizacji źródeł promieniowania o wielkiej mocy;
- 6) emisja sztucznego światła - zanieczyszczenie światłem, związane z zewnętrznym oświetleniem terenów, podświetleniem obiektów oraz obsługą komunikacyjną terenów – oddziaływanie negatywne stałe (w porze nocnej), bezpośrednie, długoterminowe, wpływające na zdrowie ludzi oraz faunę, w tym zwierzęta w ogrodzie zoologicznym, a pośrednio także na rośliny. U ludzi zmiana naturalnego rytmu dobowego powoduje zakłócenia w funkcjonowaniu zegara biologicznego (hamowanie uwalniania melatoniny), co prowadzi do nasilenia problemów zdrowotnych. Zmiana reżimu światła naturalnego wpływa na funkcjonowanie ekosystemów oraz biologię i ekologię poszczególnych gatunków zwierząt, zwłaszcza nocnych, poprzez drastyczne ograniczenie czasu ich aktywności. Wpływa na orientację w przestrzeni (zagrożenie dla ptaków przemieszczających się nocą), zdobywanie pożywienia, zachowania reprodukcyjne, przy czym znaczenie ma zarówno intensywność światła, jak i jego spektrum (długość fali, nie tylko tych postrzeganych przez człowieka). Źródłem tego oddziaływania będzie oświetlenie uliczne oraz ewentualne oświetlenie iluminacyjne pomników, rzeźb czy wybranych drzew. Zasięg i skala oddziaływania będą zależne od przyjętych rozwiązań: rodzaju lamp (m.in. barwy światła) i opraw, możliwości regulacji poziomu oświetlenia, zastosowania czujników ruchu;
- 7) powstawanie ścieków z wód opadowych i roztopowych poprzez spłukiwanie zanieczyszczeń (pyłów, smarów, paliw) z powierzchni dachów i nawierzchni utwardzonych: dróg i parkingów – oddziaływania negatywne, bezpośrednie i pośrednie, zmienne w zależności od warunków atmosferycznych, długoterminowe, oddziaływujące na wodę i powierzchnię ziemi (gleby) oraz szatę roślinną;
- 8) powstawanie ścieków komunalnych – oddziaływania negatywne, zmienne w zależności od ilości użytkowników danego terenu, długoterminowe, oddziaływujące na wody oraz szatę roślinną; przy respektowaniu ustaleń projektu planu (skanalizowanie obszaru) – brak bezpośredniego oddziaływania na obszarze objętym projektem planu;

- 9) zmniejszanie się powierzchni biologicznej czynnej i bioróżnorodności – przy respektowaniu ustaleń planu brak oddziaływania na większości obszaru; na terenach przeznaczonych pod zabudowę i komunikację – zajmujących niewielką część obszaru – możliwe oddziaływanie negatywne, bezpośrednie i długotrwałe, proces ten będzie oddziaływać na szatę roślinną (zmniejszenie zarówno powierzchni terenów zieleni, jak i ich zróżnicowania), świat zwierzęcy i zdrowie ludzi, a także mikroklimat i krajobraz obszaru; dodatkowo negatywnym oddziaływaniem będzie redukcja powierzchni retencjonujących wody opadowe i roztopowe, spowodowana wprowadzeniem nowej zabudowy i nieprzepuszczalnych nawierzchni utwardzonych;
- 10) obniżenie walorów krajobrazowych i kulturowych obszaru – przy respektowaniu ustaleń planu brak oddziaływania;
- 11) wytwarzanie odpadów – oddziaływanie negatywne, długoterminowe; skala oddziaływania będzie zależna od ilości użytkowników terenów oraz charakteru użytkowania obszaru (rodzaju usług, na obszarze nie ma stałych mieszkańców), jednak oddziaływanie to będzie występowało wyłącznie poza obszarem, ponieważ - zgodnie z przepisami odrębnymi - odpady są gromadzone w odpowiednich pojemnikach i odbierane z terenów nieruchomości; problemem może być zaśmiecanie terenów wykorzystywanych rekreacyjnie, a także powstawanie dzikich wysypisk w mniej uczęszczanych częściach parku
- 12) wykorzystywanie zasobów środowiska – brak oddziaływania – na obszarze objętym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych;
- 13) zanieczyszczanie gleby lub ziemi – brak oddziaływania – na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się lokalizacji obiektów, których funkcjonowanie mogłoby - przy respektowaniu wytycznych projektu planu - powodować takie zanieczyszczenie;
- 14) przekształcanie naturalnego ukształtowania terenu – brak oddziaływania; przyjmuje się, iż posadowienie nowej zabudowy nie będzie wymagało naruszenia w istotny sposób istniejącej rzeźby terenu;
- 15) ryzyko wystąpienia poważnych awarii – zgodnie z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się lokalizacji na obszarze nim objętym żadnych obiektów o zwiększonym bądź dużym ryzyku wystąpienia awarii; szlakami przewozu niebezpiecznych substancji drogami kołowymi są: ulica Konstantynowska, stanowiąca północną granicę obszaru i al. Włóknarzy, przebiegająca ok. 200 m na wschód od niego, a szlakiem przewozu niebezpiecznych substancji koleją - linia kolejowa oddalona o 150 m (zagrożenie spowodowane przewozami NSCh występuje w pasie 0,5 km od osi jezdni i torów kolejowych);
- 16) zmiany klimatu lokalnego – oddziaływanie stałe, długoterminowe, wpływające na florę i faunę, oraz zdrowie ludzi - dotyczy jedynie klimatu lokalnego i nie zmieni się znacznie w stosunku do stanu obecnego, a zwłaszcza nie pogorszy się, ponieważ ustalenia planu nie dopuszczają lokalizacji obiektów i funkcji mogących mieć wpływ na warunki mikroklimatu. W odniesieniu do terenów zabudowanych można oczekiwać niewielkich zmian negatywnych – głównie związanych ze zwiększaniem się powierzchni utwardzonych, co ograniczy możliwości retencji wód opadowych, a zwiększy ryzyko lokalnych zalań i podtopień, ale też pozytywnych - w wyniku przeprowadzanych termomodernizacji budynków oraz eliminacji indywidualnych palenisk.

Odporność efektów realizacji ustaleń planu na zmiany klimatu, w tym klęski żywiołowe, należy uznać za wysoką. Część miasta, w której znajduje się obszar opracowania planu należy do terenów częściowo zurbanizowanych, z dużym udziałem terenów otwartych, w tym dolin rzecznych i terenów zieleni miejskiej. Znajdujący się w sąsiedztwie Ogród Botaniczny jest szczególnie bogaty w wartościowe (choć nie chronione) siedliska przyrodnicze oraz gatunków zwierząt, roślin i grzybów. Oddziaływanie zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektu planu w perspektywie najbliższych lat będzie znikome, za wyjątkiem - trudnych jednak do przewidzenia - zjawisk ekstremalnych, np. wichur powodujących wywroty i złomy drzew. Zmiany klimatu miasta, jakie mogą nastąpić w przyszłości tj. wzrost średniej temperatury powietrza (fale upałów), zmniejszenie wilgotności powietrza (susze), burze i silne wiatry pozostaną prawdopodobnie bez wpływu na realizację ustaleń planu. Zmieniający się mikroklimat będzie jednak stopniowo przekładał się na zmianę składu gatunkowego – z uwagi na konieczność dostosowania do nowych warunków gruntowo-wodnych i termicznych – zarówno roślinności spontanicznej, jak i kultywowanej oraz grzybów, a w ślad za tym również świata zwierzęcego. Konieczne może się okazać podjęcie działań zapewniających dobre warunki przebywania zwierząt w ogrodzie zoologicznym w przypadkach niekorzystnych (ekstremalnych) warunków pogodowych. Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na różnorodność biologiczną oraz inne kwestie/elementy środowiska przyrodniczego został omówiony powyżej. Jak wynika z przeprowadzonych analiz wpływu realizacji ustaleń planu na środowisko będzie on w większości elementów pozytywny i nie będzie generował istotnych konfliktów środowiskowych.

Analizując ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Jednolitych Części Wód Podziemnych należy stwierdzić, iż na obszarze objętym opracowaniem ryzyko takie nie występuje w odniesieniu do Jednolitych Części Wód Podziemnych, ale jest zagrożone dla obu obejmujących obszar Jednolitych Części Wód Powierzchniowych. Wody zbiornika GZWP 401, w zasięgu którego znajduje się obszar, należą do bardzo czystych i czystych lub bardzo nieznacznie zanieczyszczonych, a stopień podatności poziomu zbiornikowego na zanieczyszczenia na obszarze objętym omawianym opracowaniem jest mały i bardzo mały.

Należy równocześnie pamiętać, iż oddziaływania, będące skutkiem realizacji ustaleń planu, będą występowały zarówno w fazie budowy poszczególnych obiektów, jak i ich eksploatacji i likwidacji, a ich natężenie będzie zróżnicowane. Skala wzrostu ilości emitowanych zanieczyszczeń, hałasu, wytwarzanych odpadów będzie zależna od ilości użytkowników terenów.

Ponieważ przez oddziaływanie na środowisko, zgodnie z prawem ochrony środowiska, rozumie się również oddziaływanie na zdrowie ludzi, należy stwierdzić, iż ustalone w projekcie planu przeznaczenie terenów – zapewniające ochronę walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych zabytkowego Parku im. Marszałka Józefa Piłsudskiego i jego otoczenia, a także stwarzające dogodne warunki do wypoczynku i rekreacji – będzie korzystnie oddziaływać na zdrowie i dobrostan użytkowników parku oraz okolicznych mieszkańców.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu

W poprzednim rozdziale niniejszej prognozy zostały omówione rodzaje przewidywanych negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń projektu planu. Projekt planu zawiera równocześnie ustalenia, których celem jest zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Ponieważ jednak w granicach obszaru objętego opracowaniem projektu planu ani w jego pobliżu – w strefie potencjalnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu – nie został wyznaczony, lub proponowany do ustanowienia, żaden obszar Natura 2000, nie zachodziły przesłanki do zawarcia w tym dokumencie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Ustalenia projektu planu mają na celu ochronę walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych zabytkowego Parku im. Marszałka Józefa Piłsudskiego i jego otoczenia. Służą temu wyznaczenie na obszarze objętym sporządzanym projektem planu poszczególnych terenów oraz ustalenie ich przeznaczenia, warunków zabudowy i zagospodarowania oraz zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego.

W projekcie sformułowano ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad kształtowania krajobrazu, w tym zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów rekreacyjno-sportowych, przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej, dróg, linii tramwajowych oraz urządzeń wodnych. Projekt zawiera ustalenia dotyczące: odnawialnych źródeł energii, ochrony i kształtowania zieleni oraz ochrony i kształtowania krajobrazu, ochrony zasobów wód, ochrony powietrza, ochrony przed polami elektromagnetycznymi, gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków, ochrony powierzchni ziemi oraz gospodarki odpadami.

Biorąc pod uwagę określone w projekcie planu przeznaczenie poszczególnych terenów ustalono, iż nie ma tam terenów wymagających ochrony akustycznej.

Ze względu na ustalony w planie dominujący na tym obszarze rodzaj przeznaczenia, jakim jest zielenie urządzone publiczne, w skali całego obszaru utrzymany będzie, tak jak obecnie, wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej został ustalony na (minimum): 80% - dla terenów ZP poza strefami „P” i „PZ”, 50% - dla terenu 1.KT i w strefie „PZ” – parkingów powierzchniowych – w terenach 1.ZP, 2.ZP i 1.U, 40% - dla terenu 1.ZPZ, 25% - w strefie „P” – parkingów powierzchniowych – w terenach 1.ZP, 2.ZP i 1.U, 20% - dla terenu 1.U, za wyjątkiem działek o powierzchni mniejszej lub równej 10.000 m² i stref „P” i „PZ”, 15% - dla działek o powierzchni mniejszej lub równej 10.000 m² w terenie 1.U, 5% - dla terenu 1.PP. Powierzchnią biologicznie czynną jest również cały teren rezerwatu.

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę: 1.U (Aqapark Fala) i 1.ZPZ (ogród zoologiczny) oraz strefy wyznaczonej w terenie 3.ZP (muszla koncertowa), plan zawiera ustalenia dotyczące zabudowy: wskaźniki powierzchni i intensywności zabudowy, parametry i zasady jej kształtowania, dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń technicznych.

Projekt planu określa także m.in. wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, poprzez wyznaczenie układu przestrzeni publicznych, wskazanie obiektów, których lokalizacja jest tam dopuszczona oraz wprowadzenie określonych nakazów.

Projekt odwołuje się do przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody w stosunku do rezerwatu przyrody, pomników przyrody (będących formami ochrony przyrody) i Ogrodu Zoologicznego oraz do przepisów odrębnych z zakresu ochrony zabytków w stosunku do Parku im. Marszałka Józefa Piłsudskiego (dawniej Park Ludowy na Zdrowiu) i zabytków archeologicznych, a także wprowadza strefę ochrony ekspozycji Pomnika Czynu Rewolucyjnego i strefę ochrony archeologicznej.

Zapisy projektu planu, których realizacja ma bezpośrednio zapobiegać negatywnym oddziaływaniom na środowisko, to ustalenie wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną w oparciu o istniejące systemy, ich przebudowę i rozbudowę, a także budowę nowych systemów. Analizowany teren już obecnie jest uzbrojony w urządzenia infrastruktury technicznej – przez obszar opracowania lub w otaczających go ulicach przechodzą przewody sieci infrastruktury technicznej: wodociągowe, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, gazowe, ciepłownicze, elektroenergetyczne (napowietrzne i kablowe) i telekomunikacyjne. Nie istnieje, zatem, zagrożenie negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Tym niemniej wskazane jest prowadzenie monitoringu w zakresie prawidłowości podłączania obiektów do miejskich sieci infrastruktury technicznej.

Projekt nie przewiduje lokalizacji na omawianym obszarze nowych arterii komunikacyjnych, które byłyby znaczącym emitorem zanieczyszczeń i hałasu. Utrzymuje istniejący układ komunikacyjny, na który składają się: ulica zbiorcza z linią tramwajową – ul. Konstantynowska (1.KDZ+T), droga wewnętrzna (1.KDW) oraz ciągi pieszo-rowerowe na terenie parku i dopuszcza lokalizację dróg wewnętrznych niewyznaczonych na rysunku planu.

Respektowanie wszystkich ustaleń projektu planu, dotyczących zarówno zasad zagospodarowania terenów, jak i ich obsługi przez infrastrukturę techniczną, powinno spowodować uporządkowanie struktury przestrzennej obszaru i ochronę jego elementów kulturowych (zabytki), przy równoczesnej trosce o stan poszczególnych elementów środowiska, poprzez ograniczenie istniejących uciążliwości i zagrożeń.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu

Zgodnie z obowiązującymi przepisami *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza oddziaływania na środowisko „przedstawia – biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy”.

Ze względu na brak obszarów Natura 2000 w granicach badanego obszaru oraz w jego sąsiedztwie (w strefie możliwego oddziaływania rozwiązań zawartych w projekcie) nie

wskazuje się rozwiązań alternatywnych do zawartych w projekcie planu, bowiem rozwiązania zawarte w projekcie nie mają wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenów, sposobu ich zagospodarowania, warunków dla projektowanej zabudowy oraz zasad obsługi przez infrastrukturę techniczną i komunikacyjną, gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru, a także pozostają zgodne z ustaleniami obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*. Projekt zawiera sformułowania zapewniające kształtowanie ładu przestrzennego i ochronę zabytków oraz ochronę w zakresie środowiska, przyrody i krajobrazu. Przyjęte w projekcie planu ustalenia nie naruszają również zasady zrównoważonego rozwoju.

Nie istnieje, zatem, potrzeba wskazania alternatywnego, w stosunku do przedstawionego w projekcie planu, rozwiązania w zakresie zagospodarowania obszaru.

11. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji postanowień projektowanego planu powinna polegać na:

- 1) ocenie oddziaływania realizacji projektowanego zagospodarowania poszczególnych terenów na środowisko;
- 2) ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

W zakresie oceny oddziaływań i skuteczności proponowanych w planie rozwiązań wskazane jest prowadzenie monitoringu stanu środowiska, w tym m.in.: parametrów jakości powietrza, gleb, zagrożeń akustycznych. Badania monitoringowe mogą być prowadzone w ramach państwowego monitoringu środowiska przez ustawowo wyznaczone do tego organy i instytucje. W odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie, metodach i częstotliwości określonych w decyzji.

Monitoring w zakresie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska powinien zawierać kontrolę takich elementów jak m.in. stan wyposażenia obszaru w kluczowe dla jakości środowiska elementy infrastruktury – sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz sieci ciepłej, zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu, stosowanego zalecanego w planie rodzaju i kolorystyki dachów, elewacji budynków oraz innych elementów zapewniających harmonijne kształtowanie projektowanej zabudowy. Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinny być przeprowadzane przez właściwe organy administracji.

Monitoring skutków realizacji postanowień projektu planu powinien rozpocząć się niezwłocznie po uchwaleniu planu, co pozwoli na uzyskanie danych wyjściowych do dalszych analiz, a następnie proponuje się coroczne badanie efektów zmian zachodzących w środowisku

i gospodarowaniu przestrzenią, z zastrzeżeniem, iż w sytuacji zaangażowania w prowadzony monitoring instytucji badawczych i kontrolnych zobowiązanych do prowadzenia monitoringu w określonym przepisami zakresie (np. Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska, stacje sanitarno-epidemiologiczne) można dostosować częstotliwość badań do stosowanych przez dane instytucje.

12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obszar objęty opracowaniem planu i jego otoczenie nie sąsiadują bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a dopuszczalne ustaleniami planu przedsięwzięcia, jakie mogą być realizowane w jego obszarze, nie będą skutkowały transgranicznym oddziaływaniem na środowisko w rozumieniu obowiązujących przepisów.

13. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (przed skierowaniem projektu planu do uzgodnień), w ramach przeprowadzanej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Niniejsze opracowanie zostało sporządzone dla potrzeb projektu planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej Park im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, położonej w rejonie ulic Krzemienieckiej i Konstantinowskiej oraz alei Unii Lubelskiej. Decyzja o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego dla ww. obszaru została podjęta uchwałą Nr XLII/1113/17 z dnia 22 lutego 2017 r.

Zgodnie z zapisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Prognoza składa się z następujących części:

- Informacje wstępne na temat prognozy,
- Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy,
- Zawartość, główne cele projektu planu i jego powiązania z innymi dokumentami,
- Analiza istniejącego stanu środowiska, potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego planu,
- Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu, oraz sposoby, w jakich zostały one uwzględnione podczas opracowywania projektu planu,
 - Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
 - Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego

planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

- Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu,
- Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania,
- Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

Obszar objęty sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o powierzchni 81,2 ha, położony jest w zachodniej części miasta, w dzielnicy Polesie, w granicach osiedla Zdrowie-Mania. Omawiany obszar stanowi południową, mniejszą część Parku im. marsz. J. Piłsudskiego; którego większa część znajduje się po północnej stronie ul. Konstantinowskiej (poza omawianym obszarem). Na obszarze, poza ogólnodostępnym terenem parkowym, znajdują się wydzielone obiekty: Miejski Ogród Zoologiczny i Orientarium, Aquapark Fala oraz rezerwat przyrody „Polesie Konstantinowskie”. Północną granicę obszaru stanowi ul. Konstantinowska - droga wojewódzka Nr 710. Do wschodniej granicy przylega al. Unii Lubelskiej, a do południowo-zachodniej ul. Krzemieniecka. Od południa z obszarem sąsiadują: Dom Pomocy Społecznej „Włókniarz”, Stadion Miejski ŁKS i Atlas Arena.

Po zachodniej stronie obszaru znajduje się Ogród Botaniczny im. prof. J. Mowszowicza.

Na omawianym obszarze znajdują się obiekty objęte ochroną prawną, jako formy ochrony przyrody na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody: rezerwat przyrody „Polesie Konstantinowskie” oraz pomniki przyrody – trzy dęby szypułkowe i olsza czarna. Ustawa o ochronie przyrody określa także sposób zagospodarowania i zasady ochrony dla ogrodu zoologicznego.

Stężenia większości zanieczyszczeń na obszarze tym na ogół nie przekraczają wartości dopuszczalnych, tylko poziom docelowy benzo(a)pirenu jest corocznie przekraczany (należy jednak pamiętać, że przekroczenia, niekiedy znaczne, stwierdzane są na wszystkich stanowiskach pomiarowych w województwie).

Obszar znajduje się w zasięgu hałasu drogowego od ulic otaczających obszar, a jego północna część równocześnie jest w zasięgu hałasu tramwajowego (aktualnie torowisko jest nieczynne i ten rodzaj hałasu nie występuje). Na wschód od obszaru przebiega linia kolejowa – kolejne źródło hałasu szynowego. Na większości obszaru objętego planem panują jednak korzystne warunki akustyczne – hałas przekraczający 55 dB (L_{DWN}) i 50 dB (L_N) obejmuje tylko obrzeżną strefę parku, przylegającą do ulic. Na obszarze nie ma obiektów, dla których w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska są określone dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku. Chwilowe pogorszenie warunków akustycznych występuje podczas imprez masowych organizowanych na terenie parku i na sąsiednich terenach sportowych.

Obszar znajduje się w zasięgu jednolitych części wód powierzchniowych (JWCP): „Łódka” oraz „Ner do Dobrzyńki” (wcześniej oznaczona jako „Jasień”) - wód silnie zmienionych, których potencjał ekologiczny corocznie określany był jako zły - co wiąże się z ich zanieczyszczeniem biologicznym. Stan całych JWCP także określany jest jako zły, a ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych zostało ocenione jako zagrożone. Niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych jest natomiast obejmująca omawiany obszar jednolita część wód podziemnych JWCPd PLGW600072 (tak jak wszystkich JWCPd obejmujących obszar miasta Łodzi).

Projekt planu miejscowego, dla którego potrzeb sporządzono niniejszą prognozę, określa przeznaczenie terenów oraz ustala zasady ich zabudowy i zagospodarowania, obsługę komunikacyjną, zasady ochrony środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego, kształtowania ładu przestrzennego i przestrzeni publicznych, a także stwarza podstawy materialno-prawne do wydawania decyzji administracyjnych.

Przyjęte w projekcie planu ustalenia nie naruszają ustaleń obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, przyjętego uchwałą Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 roku, zmienioną uchwałami Rady Miejskiej w Łodzi Nr VI/215/19 z dnia 6 marca 2019 r. i Nr LII/1605/21 z dnia 22 grudnia 2021 r. *Studium* wskazuje omawiany obszar jako jeden z terenów zawierających obszary przestrzeni publicznych, dla których obowiązkowe jest sporządzenie mpzp: teren rozwoju funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych – obszar przestrzeni publicznej o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

Według ustaleń *Studium* większość obszaru (wraz z pozostałą, położoną po północnej stronie ul. Konstantynowskiej częścią parku i Ogrodem Botanicznym) należy do strefy wyłączonej spod zabudowy i jednostki funkcjonalno-przestrzennej:

- Z – Tereny zieleni urządzonej o powierzchni minimum 3 ha i dolin rzecznych w strefie zurbanizowanej.

Dla terenu Aquaparku Fala przyjęto jednostkę funkcjonalno-przestrzenną w ramach terenów przeznaczonych pod zabudowę w Strefie Ogólnomiejskiej:

- U – tereny zabudowy usługowej.

Na obszarze objętym projektem planu wydzielono poszczególne tereny, dla których ustalono następujące rodzaje przeznaczenia:

- zieleni urządzonej publicznej, oznaczona na rysunku projektu planu symbolami od 1.ZP do 3.ZP; przeznaczenie uzupełniające stanowią: usługi sportu i rekreacji, nauki, oświaty, gastronomii, kultury, usługi handlu o powierzchni sprzedaży nieprzekraczającej 50 m², parkingi powierzchniowe, infrastruktura techniczna, drogi wewnętrzne;

- tereny zieleni objętej formami ochrony przyrody – rezerwat przyrody, oznaczone na rysunku projektu planu symbolem 1.ZN;

- plac publiczny, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem 1.PP; przeznaczeniem uzupełniającym są drogi wewnętrzne i rowerowe, parkingi powierzchniowe, infrastruktura techniczna;

- teren zieleni urządzonej publicznej – ogród zoologiczny, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem 1.ZPZ; przeznaczeniem uzupełniającym są: usługi, parkingi powierzchniowe, drogi wewnętrzne i rowerowe, infrastruktura techniczna;

- zabudowa usługowa, oznaczona na rysunku projektu planu symbolem 1.U; przeznaczeniem uzupełniającym jest: zamieszkanie zbiorowe, parkingi powierzchniowe, infrastruktura techniczna, drogi wewnętrzne;

- infrastruktura techniczna, oznaczona na rysunku projektu planu symbolem 1.IT;

- ulica klasy zbiorczej z torowiskiem tramwajowym wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego, oznaczona na rysunku projektu planu symbolem 1.KDZ+T; przeznaczeniem uzupełniającym są drogi rowerowe, wiaty przystankowe dla komunikacji zbiorowej, infrastruktura techniczna,

- droga wewnętrzna, oznaczona na rysunku projektu planu symbolem 1.KDW; przeznaczeniem uzupełniającym są drogi rowerowe, infrastruktura techniczna.

Jako główne zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w planie przyjęto ochronę walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych zabytkowego Parku im. Marszałka Józefa Piłsudskiego i jego otoczenia, a także zapewnienie właściwych relacji przestrzennych i środowiskowych pomiędzy terenami.

Ustalenia projektu planu zmierzają do ograniczenia niekorzystnego oddziaływania na środowisko obszaru i jego sąsiedztwa. Wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów rekreacyjno-sportowych, przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej, dróg, linii tramwajowych oraz urządzeń wodnych.

W projekcie sformułowano ustalenia w zakresie: ochrony i kształtowania zieleni oraz ochrony i kształtowania krajobrazu, ochrony zasobów wód, ochrony powietrza, ochrony przed polami elektromagnetycznymi, gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków, ochrony powierzchni ziemi oraz gospodarki odpadami. Nie wskazano terenów chronionych akustycznie wg. Prawa ochrony środowiska.

Dopuszczono lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy większej niż moc mikroinstalacji, o której mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii, wyłącznie w terenach 1.U i 1.ZPZ z wykluczeniem urządzeń wykorzystujących energię siły wiatru, ustalając, iż granice stref ochronnych związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania na środowisko dla instalacji wykorzystujących energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW pokrywają się z liniami rozgraniczającymi tych terenów.

W projekcie planu wskazano rezerwat przyrody „Polesie Konstanyńskie” i pomniki przyrody – teren i obiekty podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody. Wskazano zabytek wpisany do rejestru zabytków (park), zabytek archeologiczny i strefę ochrony archeologicznej, podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych z zakresu ochrony zabytków oraz wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej układów przestrzennych oraz zabytków i ich otoczenia. Wprowadzono strefę ochrony ekspozycji, będącą przedłużeniem strefy ochrony ekspozycji Pomnika Czynu Rewolucyjnego (dobra kultury współczesnej) wyznaczonej po przeciwnej stronie ul. Konstanyńskiej.

Ze względu na ustalony w planie dominujący na tym obszarze rodzaj przeznaczenia, jakim jest zieleń urządzona publiczna, w skali całego obszaru utrzymany będzie, tak jak obecnie, wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej został ustalony na (minimum): 80% - dla terenów ZP poza strefami „P” i „PZ”, 50% - dla terenu 1.KT i w strefie „PZ” – parkingów powierzchniowych – w terenach 1.ZP, 2.ZP i 1.U, 40% - dla terenu 1.ZPZ, 25% - w strefie „P” – parkingów powierzchniowych – w terenach 1.ZP, 2.ZP i 1.U, 20% - dla terenu 1.U, za wyjątkiem działek o powierzchni mniejszej lub równej 10.000 m² i stref „P” i „PZ”, 15% - dla działek o powierzchni mniejszej lub równej 10.000 m² w terenie 1.U oraz 5% - dla terenu 1.PP. Powierzchnią biologicznie czynną jest również cały teren rezerwatu.

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę: 1.U (Aqapark Fala) i 1.ZPZ (ogród zoologiczny) oraz strefy wyznaczonej w terenie 3.ZP (muszla koncertowa), plan zawiera

ustalenia dotyczące zabudowy: wskaźniki powierzchni i intensywności zabudowy, parametry i zasady jej kształtowania, dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń technicznych.

Projekt określa także m.in. wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, poprzez wyznaczenie układu przestrzeni publicznych, wskazanie obiektów, których lokalizacja jest tam dopuszczona oraz wprowadzenie określonych nakazów.

Projekt planu zawiera ustalenia, których realizacja ma bezpośrednio zapobiegać negatywnym oddziaływaniom na środowisko. ustala wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną w oparciu o istniejące systemy, ich przebudowę i rozbudowę, a także budowę nowych systemów. Analizowany teren już obecnie jest uzbrojony w urządzenia infrastruktury technicznej – przez obszar opracowania lub w otaczających go ulicach przechodzą przewody sieci infrastruktury technicznej: wodociągowe, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, gazowe, ciepłownicze, elektroenergetyczne (napowietrzne i kablowe) i telekomunikacyjne.

Projekt nie przewiduje lokalizacji na omawianym obszarze nowych arterii komunikacyjnych, które byłyby znaczącym emitorem zanieczyszczeń i hałasu. Utrzymuje istniejący układ komunikacyjny, na który składają się: ulica zbiorcza z linią tramwajową – ul. Konstantynowska (1.KDZ+T), droga wewnętrzna (1.KDW) oraz ciągi pieszo-rowerowe na terenie parku i dopuszcza lokalizację dróg wewnętrznych niewyznaczonych na rysunku planu.

Ścisłe respektowanie ustaleń projektu planu, dotyczących zasad zagospodarowania terenów i ich obsługi poprzez infrastrukturę techniczną, pozwoli zminimalizować negatywne oddziaływanie na środowiska, w przypadkach, gdy nie można go całkowicie wyeliminować.

Z uwagi na oddalenie obszarów Natura 2000 od przedmiotowego obszaru oraz założony w projekcie planu sposób zagospodarowania terenów, przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń planu nie wpłyną negatywnie na cele ochrony ww. obszarów, w tym w szczególności nie przyczynią się do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono te obszary. Realizacja ustaleń omawianego projektu planu nie będzie miała również negatywnego wpływu na tereny i obiekty – prawne formy ochrony przyrody – znajdujące się na obszarze objętym omawianym projektem planu (rezerwat przyrody, pomniki przyrody) i w jego sąsiedztwie (pomniki przyrody w północnej części parku), a także na usytuowany na obszarze Miejski Ogród Zoologiczny oraz sąsiadujący z obszarem Ogród Botaniczny im. prof. J. Mowszowicza.

Materiały źródłowe

1. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, Uchwała Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 r., zmieniona uchwałą Nr VI/215/19 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 6 marca 2019 r. oraz uchwałą Nr LII/1605/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 22 grudnia 2021 r.
2. *Projekt Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej Park im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, położonej w rejonie ulic Krzemienieckiej i Konstytucyjnej oraz alei Unii Lubelskiej*, maj 2024 r.
3. *Opracowanie ekofizjograficzne sporządzane na potrzeby miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej Park im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, położonej w rejonie ulic: Konstytucyjnej, Krakowskiej, Siewnej, Wieczność, Jarzynowej i Srebrzyńskiej oraz alei Unii Lubelskiej, dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej Park im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, położonej w rejonie ulic: Krzemienieckiej i Konstytucyjnej oraz alei Unii Lubelskiej*, MPU, marzec 2020
4. *Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej* (Strategia z Göteborga)
5. *Strategia Rozwoju Kraju 2020*, Warszawa, wrzesień 2012
6. *Polityka ekologiczna państwa 2030* (PEP2030)
7. *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi* - Uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 4915)
8. *Program ochrony środowiska Województwa łódzkiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028*, Uchwała Nr XXXIV/445/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 27 sierpnia 2021 r.
9. *Raporty o stanie środowiska w województwie łódzkim za lata 2012- 2017*, opracowanie WIOŚ w Łodzi, Biblioteka Monitoringu Środowiska Łódź 2013 - 2018
10. *Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031* - Uchwała Nr LXXXVI/2598/24 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 17 stycznia 2024 r.
11. *Mapa akustyczna miasta Łodzi na lata 2017 - 2022*, Łódź, 2018
12. *Strategiczna mapa hałasu miasta Łodzi* (2023)
13. Uchwała Nr XXXIV/1124/20 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 24 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Łodzi”
14. *Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031*, Uchwała Nr XXXVI/466/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 września 2021 r.
15. *Atlas Miasta Łodzi*, Urząd Miasta Łodzi, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, 2002 r., 2009 r. i 2012 r.
16. *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 300), *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 335)
17. *Parki Łodzi*, praca zbiorowa pod red. J. Mowszowicza, ŁTN, Łódź, 1962

18. *Parki i ogrody Łodzi, zeszyt 7 - Park imienia marszałka Józefa Piłsudskiego (Park Ludowy, Park na Zdrowiu), pod redakcją R. Olaczka – seria przewodników po parkach i ogrodach Łodzi, Stowarzyszenie Film – Przyroda – Kultura, Łódź 2019*
19. *Walory przyrodnicze i kulturowe Parku im. Marsz. J. Piłsudskiego w Łodzi, R. Olaczek, M. Kurzac, Łódź 2011 – ekspertyza wykonana na zlecenie MPU*
20. *Zielone skarby Łodzi - relikty naturalnej przyrody miasta, praca zbiorowa pod redakcją J.K. Kurowskiego i P. Witosławskiego, Łódź, 2009*
21. *Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych woj. Łódzkiego, Wojewódzki Konserwator Zabytków, Łódź*
22. *Prognozowanie skutków przyrodniczych planu zagospodarowania przestrzennego, wyd. IGPIK – Oddział w Krakowie, 1998 r.*
23. *Plan adaptacji do zmian klimatu miasta Łodzi do roku 2030, www.44mpa.pl*
24. *Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe, Ministerstwo Środowiska, Departament Zrównoważonego Rozwoju, Warszawa 2015*

Obowiązujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r., poz. 977, ze zm.)
2. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094, ze zm.)
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839, ze zm.)
4. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54)
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112)
6. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336, ze zm.)
7. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2023 r. poz. 1478, ze zm.)
8. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840, ze zm.)

OŚWIADCZENIE

kierującego zespołem autorów prognozy oddziaływania na środowisko

Jako kierująca zespołem autorów prognozy oddziaływania na środowisko niniejszym oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094, ze zm.), tj. ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce, jednolite studia magisterskie na kierunku związanym z kształceniem w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych z dziedziny nauk rolniczych: ogrodnictwo - kształtowanie terenów zieleni oraz posiadam ponad 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz byłam ponad pięciokrotnie członkiem zespołu autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Kierująca Zespołem:

mgr inż. Anna Olaczek-Wołoska

Łódź, dnia 11 czerwca 2024 r.